ÆLII DONATI GRAMMATICÆ

PRIMA RUDIMENTA

In hac ultima editione emendata, & aucta multis perneceſſariis ad puerilem inſtitutionem.

LUCÆ MDCCXL.
Typis Franciſci Mareſcandoli. *A Pozzotorelli*.
Superiorum Permiſſu.

Janua sum rudibus primam cupientibus artem.
Nec sinè me quisquam ritè peritus erit.
Nam Genus, & Casus, Speciem, Numerum, atque Figuram,
His, quæ flectuntur, partibus insinuo.
Pono modum reliquis quid competat ordine pandens,
Et quam non doceam, dictio nulla manet.
Ergo legas, studiumque tibi, rudies, adjice, Lector,
Nam celeri studio discere multa potes.

POeta, quæ pars orationis est? Nomen est. Quare est Nomen? Quia significat substantiam, & qualitatem propriam, vel communem cum casu. Nomini quot accidunt? Sex. Quæ? Species, genus, numerus, figura, casus, & declinatio. De quibus in partibus Orationis.

DECLINATIONES NOMINUM QUINQUE.

Prima Declinatio nominum habet in genitivo singulari æ. Secunda i. Tertia is. Quarta us, vel u, Quinta ei.

PRIMA DECLINATIO.

POeta cujus declinationis? Primæ. Quare? Quia ejus genitivus singularis in æ diphtongum desinit, ut hic Poeta, hujus poetæ.

NOminativo hic poeta. Genitivo hujus poetæ. Dativo huic poetæ. Accusativo hujus poetæ. Vocativo o poeta. Ablativo ab hoc poeta. Et plur. Nominativo hi poetæ. Genitivo horum poetarum. Dativo his poetis. Accusativo hos poetas. Vocativo o Poetæ. Ablativo ab his poetis.

No-

NOminativo hæc Musa. Genitivo hujus Musæ. Dativo huic Musæ. Accusativo hanc Musam. Vocativo o Musa. Ablativo ab hac Musa. Et plural. nominativo hæ Musæ. Genitivo harum Musarum. Dativo his Musis. Accusativo has Musas. Vocativo o Musæ. Ablativo ab his Musis.

NOminativo hic, & hæc Advena. Genit. hujus advenæ. Dat. huic advenæ. Acc. hunc, & hanc advenam. Voc. o advena. Ablat. ab hoc, & ab hac advena. Et plur. Nom. hi, & hæ advenæ. Genit. horum, & harum advenarum. Dat. his advenis. Acc. hos, & has advenas. Voc. o advena. Ab. ab his advenis.

NOminativo hic Æneas. Genitivo Æneæ. Dat. Æneæ. Accus. Æneam. Vocet. o Ænea. Abl. ab Ænea.

NOminativo hic Anchises. Genit. Anchisæ. Dativo Anchisæ. Accus. Anchise. Voc. o Anchise. Ablat. ab Anchise.

NOm. hæc Musicæ. Gen. Musices. Dat. Musice. Accus. Musicen. Voc. o Musice. Abl. a Musice. In plur. ut alia Nomina primæ. Adde

Hic Nauta, Auriga, Bibliopola, Homicida, Pirata.
Hæc Puella, Amita, Pruina, Aquila, Pupilla.

SECUNDA DECLINATIO.

DOminus, cujus declinationis? Secundæ. Quare? Quia ejus genitivus singularis in i productum desinit, ut hic Dominus hujus Domini, & hic Deus hujus Dei.

NOminat. hic Deus. Genit. hujus Dei. Dat. huic Deo. Acc. hunc Deum. Voc. o Deus. Ablat. ab hoc Deo. Et plur. Nomin. hi Dei, vel Dii. Genitivo

horum Deorum, vel Deum. Dativo his Deis, vel Diis. Accusat. hos Deos. Vocat. o Dei, vel Dii. Ablativo ab his Deis, vel Diis.

NOminativo hic Dominus. Genit. hujus Domini. Dat. huic Domino. Accus. hunc Dominum. Voc. o Domine. Ablat. ab hoc Domino. Et plur. Nominativo hi Domini. Genit. horum Dominorum. Dat. his Dominis. Accusat. hos Dominos. Vocat. o Domi, Ablativo ab his Dominis.

NOminativo hic Lælius. Genit. hujus Lælii. Dativo huic Lælio. Accus. hunc Lælium. Vocat. o Læli. Ablat. ab hoc Lælio. Et plur. Nominat. hi Lælii. Genit. horum Leliorum. Dativo his Læliis. Accus. hos Lælios. Vocat. o Lælii. Ablat. ab his Læliis.

NOminativo hic Magister. Genit. hujus Magistri. Dat. huic Magistro. Accus. hunc Magistrum. Voc. o Magister. Abl. ab hoc Magistro. Et pl. Nominativo hi Magistri. Genit. horum Magistrorum. Dativo his Magistris. Accus. hos Magistros. Vocat. o Magistri. Ablativo ab his Magistris.

NOminativo hæc populus. Genit. hujus populi. Dat. huic populo. Accus. hanc populum. Voc. o popule. Abl. ab hac populo. Et plur. Nominat. hæ populi. Genit. harum populorum. Dativo his populis. Accus. has populos. Voc. o populi. Ablativo ab his populis.

NOminativo hoc Templum. Gen. hujus templi. Dat. huic templo. Acc. hoc templum. Vocat. o templum. Ablat. ab hoc templo. Et plur. Nomin. hæc templa. Genit. horum templorum. Dativo his templis. Accus. hæc templa. Voc. o templa. Ablat. ab his templis.

No-

NOminativo hoc Præmium. Gen. hujus præmii. Dat. huic præmio. Accuſ. hoc præmium. Vocativo o Præmium. Ablat. ab hoc præmio. Et plur. Nomin. hæc præmia. Gen. horum præmiorum. Dat. his præmiis. Accuſ. hæc præmia. Vocat. o præmia. Ablat. ab his præmiis.

Hic vir, ager, aper, coluber, culter.

Hæc malus, pyrus, myrtus, ceraſus, alnus.

Hoc pavimentum, ſaxum, acetarium, tugurium, macellum.

TERTIA DECLINATIO.

PAter cujus declinationis? Tertiæ. Quare? Quia ejus genitivus ſingularis in is correptum deſinit, ut hic pater, hujus patris.

NOminativo hic pater. Gen. hujus patris. Dativo huic patri. Accuſ. hunc patrem. Voc. o pater. Ablat. ab hoc patre. Et plur. Nomin. hi patres. Gen. horum patrum. Dat. his patribus. Accuſ. hos patres. Voc. o patres. Ablat. ab his patribus.

NOminativo hic Doctor. Gen. hujus doctoris. Dativo huic doctori. Acc. hunc doctorem. Vocat. o doctor. Ablat. ab hoc doctore. Et plur. Nom. hi doctores. Genit. horum doctorum. Dat. his doctoribus. Accuſat. hos doctores. Vocat. o doctores. Ablat. ab his doctoribus.

NOminat. hæc mater. Gen. hujus matris. Dat. huic matri. Accuſ. hanc matrem. Vocat. o mater. Ablat. ab hac matre. Et plur. Nom. hæ matres. Genit. harum matrum. Dat. his matribus. Accuſ. has matres. Vocat. o matres. Ablat. ab his matribus.

NOminat. hic, & hæc homo. Genit. hujus hominis. Dat. huic homini. Accuſ. hunc, & hanc hominem. Vocat. o homo. Albat. ab hoc, & ab hac homine. Et plur. Nomin. hi, & hæ homines. Genit. horum, & harum hominum. Dat. his hominibus. Accuſ. hos, & has homines. Vocat. o homines. Abl. ab his hominibus.

NOminat. hoc tempus. Genit. hujus temporis. Dat. huic tempori. Accuſ. hoc tempus. Voc. o tempus. Ablat ab hoc tempore. Et plur. Nominat. hæc tempora. Genit. horum temporum. Dat his temporibus. Accuſat. hæc tempora. Voc. o tempora. Abl. ab his temporibus.

NOmin. hoc thema. Genit. hujus thematis. Dat. huic themati. Accuſ. hoc thema. Voc. o thema. Ablat. ab hoc themate. Et plur. Nomin. hæc themata. Genit. horum thematum. Dat. his thematibus, vel thematis. Accuſ. hæc themata. Vocat. o themata. Ablat. ab his thematibus, vel thematis.

NOminat. hoc cubile. Genit. hujus cubilis. Dat. huic cubili. Accuſ. hoc cubile. Vocat. o cubile. Ablat. ab hoc cubili. Et plur. Nomin. hæc cubilia, Genit. horum cubilium. Dat. his cubilibus. Accuſat. hæc cubilia. Vocat. o cubilia. Ablat. ab his cubilibus.

NOminat. hic, & hæc omnis, & hoc omne. Genit. hujus omnis. Dat. huic omni. Accuſ. hunc, & hanc omnem, & hoc omne. Vocativo o omnis, & o omne. Ablat. ab hoc, & ab hac, & ab hoc omni. Et plur. Nomin. hi, & hæ omnes, & hæc omnia. Gen. horum, & harum, & horum omnium. Dativo his omni-

omnibus. Accuſ. hos, & has omnes, & hæc omnia. Voc. o omnes, & o omnia. Ablat. ab his omnibus.

NOminat. hic, & hæc, & hoc felix. Genit. hujus felicis. Dat. huic felici. Accuſ. hunc, & hanc felicem, & hoc felix. Voc. o felix. Abl. ab hoc, & ab hac, & ab hoc felice, vel felici. Et plur. Nom. hi, & hæ felices, & hæc felicia. Genit. horum, & harum, & horum felicium. Dat. his felicibus. Acc. hos, & has felices, & hæc felicia. Vocat. o felices, & o felicia. Ablat. ab his felicibus.

NOminat. hic accipiter. Genit. hujus accipitris. Dat. huic accipitri. Accuſat. hunc accipitrem. Voc. o accipiter. Ablat. ab hoc accipitre. Et plur. Nominat. hi accipitres. Genit. horum accipitrum. Dat. his accipitribus. Accuſ. hos accipitres. Vocat. o accipitres. Ablat. ab his accipitribus.

NOminativo hic vel hæc finis. Genit. hujus finis. Dat. huic fini. Accuſ. hunc, & hanc finem. Vocat. o finis. Ablat. ab hoc, vel ab hac fine. Et plur. Nomin. hi, vel hæ fines. Genit. horum, vel harum finium. Dat. his finibus. Accuſ. hos, vel has fines. Voc. o fines. Ablat. ab his finibus.

NOminat. hæc Pallas. Genit. Palladis, & Pallados. Dat. Palladi. Accuſat. Palladem, & Pallada. Voc. o Pallas. Abl. a Pallade. In plurali ut alia.

NOminat. hic Paris. Genit. Paridis, & Paridos. Dat. Paridi. Accuſ. Paridem, & Parida. Voc. o Paris. Ablat. a Paride.

Hic flos, collis, fons, panis, dens.
Hæc arbor æſtas, laus, dos, ars.
Hoc acumen, dedecus, nemus, thus, calcar.

 QUAR-

VIsus cujus declinationis? Quartæ. Quare? Quia ejus Genitivus singularis in us, vel in u productum definit, ut hic visus, hujus visus, hoc cornu, hujus cornu.

NOminativo hic Jesus. Genit. hujus Jesu. Dativo huic Jesu. Accus. hunc Jesum. Vocat. o Jesu. Ablativo ab hoc Jesu.

NOminativo hic visus. Genit. hujus visus. Dat. huic visui. Accus. hunc visum. Vocat. o visus. Ablat. ab hoc visu. Et plur. Nomin. hi visus. Genit. horum visuum. Dat. his visibus. Accus. hos visus. Vocat. o visus. Ablat. ab his visibus.

NOminativo hæc manus. Gen. hujus manus. Dat. huic manui. Accus. hanc manum. Voc. o manus. Abl. ab hac manu. Et plur. Nomin. hæ manus. Genit. harum manuum. Dat. his manibus. Accus. has manus. Voc. o manus. Ablat. ab his manibus.

NOminativo hoc cornu. Genit. hujus cornu. Dat. huic cornu. Accus. hoc cornu. Voc. o cornu. Ablat. ab hoc cornu. Et plur. Nomin. hæc cornua. Genit. horum cornuum. Dat. his cornibus. Accus. hæc cornua. Vocat. o cornua. Ablativo ab his cornibus.

NOminativo hæc Domus. Genit. hujus domus, vel domi. Dat. huic domui. Accus. hanc domum. Vocat. o domus. Ablat. ab hac domo. Et pl. Nomin. hæ domus. Genit. harum domorum, vel domuum. Dat. his domibus. Acc. has domos, vel domus. Voc. o domus. Ablat. ab his domibus.

Hic gemitus, gressus, exercitus, conatus, magistratus.

QUIN-

RES, cujus declinationis? Quintæ. Quare? Quia ejus Genitivus singularis in ei, divisa syllaba, desinit ut hæc res, hujus rei.

NOminativo hic meridies. Gen. hujus meridiei. Dativo huic meridie. Accus. hunc meridiem. Voc. o meridies, Ablat. ab hoc meridie.

NOminat. hæc res. Gen. hujus rei. Dat. huic rei. Accus. hanc rem. Vocat. o res. Ablat. ab hac re. Et plur. Nom. hæ res. Genit. harum rerum. Dat. his rebus. Accus. has res. Vocat. o res. Ablat. ab his rebus.

NOminativo hæc spes. Genit. hujus spei. Dat. huic spei. Accus. hanc spem. Voc. o spes. Ab. ab hac spe. Et plur. Nominat. hæ spes. Accus. has spes. Voc. o spes. Reliquis caret.

NOminativo hic, vel hæc dies. Gen. hujus diei. Dativo huic diei. Acc. hunc, vel hanc diem. Vocat. o dies. Ablat. ab hoc, vel ab hac die. Et plur. Nom. hi, vel hæ dies. Genit. horum, vel harum dierum. Dat. his diebus. Accusat. hos, vel has dies. Vocat. o dies. Ablat. ab his diebus.

DE NOMINIBUS COMPOSITIS.

QUot modis nomina componuntur? Tribus: rectis, ut Respublica, & uterque rectus inflectitur ex recto, & obliquo, ut paterfamilias, & rectus tantùm inclinatur: ex duobus obliquis, & hujusmodi, aliusmodi, & neuter declinatur.

S. Hæc Respublica, hujus reipublicæ, huic reipublicæ, hanc Rempublicam, o Respublica, ab hac Re-

 publi-

publica. Plur. hæ Reſpublicæ, harum Rerumpublicarum, his Rebuſpublicis, has Reſpublicas, o Reſpublicæ, ab his Rebuſpublicis.

S. Hic Juriſconſultus, hujus Juriſconſulti, huic Juriſconſulto, hunc Juriſconſultum, o Juriſconſulte, ab hoc Juriſconſulto. Plur. hi juriſconſulti, horum juriſconſultorum, his juriſconſultis, hos juriſconſultos, o juriſconſulti, ab his juriſconſultis.

S. Hic Tribunusplebis, hujus tribuniplebis. Sic hic magiſterequitum, hujus magiſtriequitum.

Bonus, bona, bonum, cujus declinationis? Primæ, & ſecundæ. Quare? Quia ex parte fœminini eſt declinationis primæ; ex parte verò maſculini, & neutri eſt declinationis ſecundæ.

Nominativo bonus, bona, bonum. Genit. boni, bonæ, boni. Dat. bono, bonæ, bono. Accuſ. bonum, bonam, bonum. Vocat. o bone, o bona, o bonum. Ablat. a bono, a bona, a bono. Et pl. Nomin. boni, bonæ, bona. Gen. bonorum, bonarum, bonorum. Dat. bonis. Accuſat. bonos, bonas, bona. Voc. o boni, o bonæ, o bona. Ablat. a bonis.

Pius, pudicus, jucundus, inſanus, alienus.
Niger, aſper, macer, integer, ſatur.

DE NOMINIBUS IRREGULARIBUS.

Nominativo quis, vel qui, quæ, quod, vel quid. Gen. cujus. Dat. cui. Accuſ. quem, quam, quod, vel quid. Ablat. a quo, a qua, a quo. Et pl. Nom. qui, quæ, quæ. Gen. quorum, quarum, quorum. Dat. queis, vel quibus. Acc. quos, quas, quæ. Abl. a queis, vel a quibus.

No-

NOminativo unus, una, unum. Gen. unius. Dat. uni. Accuſ. unum, unam, unum. Voc. o une, o una, o unum. Abl. ab uno, ab una, ab uno. Et pl. Nominativo uni, unæ, una. Genitivo unorum, unarum, unorum. Dativo unis. Accuſativo unos, unas una. Vocat. o uni, o unæ, o una. Ablativo ab unis.

S. N. Idem, eadem, idem. Gen. ejuſdem. Dat. eidem. Accuſ. eundem, eandem, eidem. Ablat. ab eodem, eadem, eodem. P. N. iidem, eædem, eadem. Gen. eorumdem, earumdem, eorumdem. Dat. eiſdem, vel iiſdem. Accuſ. eoſdem, eaſdem, eadem. Abl. ab eiſdem, vel iiſdem.

S. N. totus, tota, totum. G. totius. D. toti.
S. N. ſolus, ſola, ſolum. G. ſolius. D. ſoli.
S. N. alius, alia, aliud. G. alius. D. alii.
S. N. alter, altera, alterum. G. alterius. D. alteri.
S. N. ullus, ulla, ullum G. ullius. D. ulli.
S. N. uter, utra, utrum. G. utrius. D. utri.
Cætera declina, ut bonus, bona, bonum.

S.N.alteruter, alterutra, alterutrum. G.alterutrius. D.alterutri. A. alterutrum, alterutram, alterutrum. Ablativo ab alterutro, alterutra, alterutro. Pl. N. alterutri, alterutræ, alterutra. G. alterutrorum, alterutrarum, alterutrorum. D. alterutris. Acc. alterutros, alterutras, alterutra. Ablat. ab alterutris. Et ſignificat alterum ex duobus.

S. N. quicunque, quæcunque, quodcunque. Gen. cujuſcunque. D. cuicunque. A. quemcunque, quamcunque, quodcunque. Abl. a quocunque, quacunque, quocunque. P. N. quicunque, quæcunque, quæcunque.

G. quorumcunque, quarumcunque, quorumcunque. Dat. quibuſcunque. Acc. quoſcunque, quaſcunque, quæcunque. Abl. a quibuſcunque.

His adde ſiquis, quiſque, quiſputas, quiſnam, nequis, quidam, quilibet, quiſquis, neuter, uterque.

PLural. Nom. hi duo, hæ duo, & hæc duo. Genit. horum duorum, harum duarum, horum duorum. Dat. his duobus, duabus, duobus. Acc. hos duos, & duo, quandoque, has duas, & hæc duo. Voc. o duo, duæ, duo. Abl. ab his duobus, duabus, duobus.

PLur. Nom. hi, & hæ tres, & hæc tria. Gen. horum, & harum, & horum trium. Dat. his tribus, Acc. hos, & has tres, & hæc tria. Voc. o tres, & tria. Abl. ab his tribus.

PLural. Nom. hi, & hæ, & hæc quatuor. Genit. horum, & harum, & horum quatuor. Dat. his quatuor. Acc. hos, & has, & hæc quatuor. Voc. o quatuor. Abl. ab his quatuor.

NOta, quòd omnia Nomina numeralia a quatuor uſque ad centum ſunt omnis generis, numeri pluralis, & indeclinabilia. Quæ ſequitur tot, quot, & aliquot, &c.

QUot ſunt caſus comparationis? Tres, Qui? Poſitivus, Comparativus, & Superlativus. Poſitivus ut doctus, Comparativus ut doctior, Superlativus ut doctiſſimus.

NOminativo doctus, docta, doctum. Gen. docti, doctæ, docti. Dat, docto, doctæ, docto. Accuſ. doctum, doctam, doctum. Voc. o docte, o docta, o doctum. Ablat. a docto, a docta, a docto. Et plur. Nomin. docti, doctæ, docta. Gen. doctorum, doctarum, docto-

doctum. Dativo doctis. Accusat. doctos, doctas, docta. Vocativo o docti, o docte, o docta. Ablat. a doctis.

NOminativo hic, & hæc doctior, & hoc doctius. Gen. hujus doctioris. Dat. huic doctiori. Acc. hunc, & hanc doctiorem, & hoc doctius. Vocat. o doctior, & o doctius. Abl. ab hoc, & ab hac, & ab hoc doctiore, vel doctiori. Et pl. Nomin hi, & hæ doctiores, & hæc doctiora. Gen. horum, & harum, & horum doctiorum. Dat. his doctioribus. Accus. hos, & has doctiores, & hæc doctiora. Voc. o doctiores, & o doctiora. Abl. ab his doctioribus.

NOminativo doctissimus, doctissima, doctissimum. Gen. doctissimi, doctissimæ, doctissimi. Dat. doctissimo, doctissimæ, doctissimo. Acc. doctissimum, doctissimam, doctissimum. Voc. o doctissime, o doctissima, o doctissimum. Ablat. a doctissimo, a doctissima, a doctissimo. Et pl. Nom. doctissimi, doctissimæ, doctissima. Gen. doctissimorum, doctissimarum, doctissimorum. Dat. doctissimis. Acc. doctissimos, doctissimas, doctissima. Voc. o doctissimi, o doctissimæ, o doctissima. Abl. a doctissimis.

DOctus, doctior, doctissimus. Docta, doctior, doctissima. Doctum, doctius, doctissimum: & in adverbio doctè, doctiùs, doctissimè.

BOnus, melior, optimus. Bona, melior, optima. Bonus, melius, optimum: & in adverbio benè, meliùs, optimè.

MAlus, pejor, pessimus. Mala, pejor, pessima. Malum, pejus pessimum, & in adverbio malè, pejùs, pessimè.

PArvus, minor, minimus. Parva, minor, minima. Parvum, minus, minimum: in adverbio parum, minus, minimè.

MAgnus, major, maximus, magna, major, maxima. Magnum, majus, maximum: & in adverbio magnopere, magis, maximè.

DE VERBIS.

VErborum Conjugationes ſunt quatuor. Prima ut amo. Secunda ut doceo. Tertia ut lego. Quarta ut audio.

Tempora derivativa a præſenti Amo.

AMo, amabam, amabo. Ama, amato. Utinam amrem, utinam amem: cùm amem, cùm amarem: amare.

Tempora derivativa a præterito perfecto.

AMavi, amaveram: utinam amaverim, amaviſſem, cùm amaverim, cùm amaviſſem, cùm amavero: amaviſſe.

PRIMA CONJUGATIO.

INdicativo modo tempore præſenti Amo, amas, amat. Et plur. amamus, amatis, amant. Præter. imperf. amabam, amabas, amabat. Et pl. amabamus, amabatis, amabant. Præt. perf. amavi, amaviſti, amavit. Et plur. amavimus, amaviſtis, amaverunt, vel amavere. Præterito pluſquam perfecto amaveram, amaveras, amaverat. Et plur. amaveramus, amaveratis, amaverant. Fut. amabo, amabis, amabit. Et plur. amabimus, amabitis, amabunt. Imperat. modo tempore præſenti ad ſecundam, & tertiam perſonam ama, amet. Et pl. amemus, ametis, ament. F. amato tu, amato ille. Et pl. amatote, amanto. Optat. modo

do tempore præſenti, & præt. imperf. utinam amarem, amares, amaret. Et plur. amaremus, amaretis, amarent. Pr. perf. utinam amaverim, amaveris, amaverit. Et pl. utinam amaverimus, amaveritis, amaverint. Præt. pluſq. perf. utinam amaviſſem, amaviſſes, amaviſſet. Et pl. utinam amaviſſemus, amaviſſetis, amaviſſent. Futuro utinam amem, ames, amet. Et plur. utinam amemus, ametis, ament. Subjunctivo modo tempore præſ. cùm amem, ames, amet. Et plur. cùm amemus, ameti, ament. Pr. imperf. cùm amarem, amares, amaret. Et pl. cùm amarems, amaretis, amarent. Pr. perf. cùm amaverim, amaveris, amaverit. Et plur. cùm amaverimus, amaveritis, amaverint. Præt. pluſ. perf. cùm amaviſſem, amaviſſes, amaviſſet. Et pl. cùm amaviſſemus, amaviſſetis, amaviſſent. Fut. cùm amavero, amaveris, verit. Et pl. cùm amaverimus, amaveritis, amaverint. Infin. modo temp. præſ. & pr. imperf. amare. Præt. perf. & pluſq. perf. amaviſſe. Fut. amaturum eſſe. Gerundia, vel participalia nomina ſunt hæc, amandi, amando, amandum. Supina ſunt hæc: amatum, amatu. Quot participia trahuntur ab hoc verbo activo? Duo. Quæ? Amans, & amaturus. Amans unde formatur? A prima perſona præteriti imperfecti Indicativi modi. Quomodo? Amabam, bam in ans, fit amans. Amaturus unde formatur? A primo Supino. Quomodo? Amatum, ablata litera m, & addita rus, fit amaturus.

Tempora formata a præſenti amor.

AMor, amabar, amabor, amare, amator, utinam amarer, utinam amer, cùmamer, cùm amarer, amari.

Tempora formata a participio præteriti temporis.

A Matus sum, vel fui, amatus eram, vel fueram, utinam amatus sim, vel fuerim, amatus essem, vel fuissem, cùm amatus sim, vel fuerim, cùm amatus essem, vel fuissem, cùm amatus ero, vel fuero, amatum esse, vel fuisse.

INdicativo modo tempore præsenti amor, amaris, vel amare, amatur. Et pl. amamur, amamini, amantur. Præt. imp. amabar, amabaris, vel amabare, amabatur. Et pl. amabamur, amabamini, amabantur. Pr. perf. amatus, sum, vel fui, es, vel fuisti, est vel fuit. Et pl. amati sumus, vel fuimus, estis, vel fuistis, sunt, fuerunt, vel fuere. Pr. plusq. perf. amatus eram, vel fueram, eras, vel fueras, erat, vel fuerat. Et pl. amati eramus, vel fueramus, eratis, vel fueratis, erant, vel fuerant. F. amabor, amaberis, vel amabere, amabitur. Et pl. amabimur, amabimini, amabuntur. Imperat. modo temp. præsenti ad secundam, & tertiam personam amare, ametur. Et pl. amemur, amemini, amentur. Fut. amator tu, amator ille. Et pl. amaminor vos, amantor illi. Optat. modo temp. præsenti, & pr. imperf. utinam amarer, amareris, vel amarere, amaretur. Et pl. utinam amaremur, amaremini, amarentur. Præt. pef. utinam amatus sim, vel fuerim, sis, vel fueris, sit vel fuerit. Et pl. utinam amati simus, vel fuerimus, sitis vel fueritis, sint, vel fuerint. Præt. plusquam perf. utinam amatus essem, vel fuissem, esses, vel fuisses, esset, vel fuisset. Et pl. utinam amati essemus, vel fuissemus, essetis, vel fuissetis, essent, vel fuissent. Fut. utinam amer, ameris, vel amere, ametur. Et pl. utinam amemur, amemini, amen-

amentur. Subjunctivo modo temp. præs. cùm amer, ameris, vel amere, ametur. Et pl. cùm amemur, amemini, amentur. Pr. imperf. cùm amarer, amareris, vel amarere, amaretur. Et pl. cùm amaremur, amaremini, amarentur. Pr. perf. cùm amatus sim, vel fuerim, sis, vel fueris, sit, vel fuerit. Et plur. cùm amati simus, vel fuerimus, sitis, vel fueritis, sint, vel fuerint. Pr. plusq. perf. cùm amatus essem, vel fuissem, esses, vel fuisses, esset, vel fuisset. Et pl. cùm amati essemus, vel fuissemus, essetis, vel fuissetis, essent, vel fuissent. Fut. cùm amatus ero, vel fuero, eris, vel fueris, erit, vel fuerit. Et pl. cùm amati erimus, vel fuerimus, eritis, vel fueritis, erint, vel fuerint. Infin. modo temp. præs. & pr. imperf. amari. Præt. perf. & plusq. perf. amatum esse, vel fuisse. Fut. amatum iri, vel amandum esse. Quot participia trahuntur ab hoc verbo passivo? Duo. Quæ? amatus, & amandus. Amatus unde formatur? Ab ultimo supino. Quomodo? Amatu, addita s fit amatus. Amandus unde formatur? A genitivo particip. præsent. Quomodo? Amans, amantis, tis, in dus, fit amandus.

VErbo impersonali tempore præsenti Amatur. Præt. imperfecto amabatur. Præter. perf. amatum est, vel fuit. Præt. plusq. perf. amatum erat, vel fuerat. Fut. ambaitur.

Imperativo modo tempore præsenti ametur. Fut. amator. Optativo modo tempore præsenti, & præt. imperfecto utinam amaretur Præterito perf. utinam amatum sit, vel fuerit. Plusquam perfecto utinam amatum esset, vel fuisset. Futuro utinam ametur. Subjunctivo modo tempore præsenti cùm ametur. Præterito imperfecto cùm amaretur. Præter. perf.

cùm

cum amatum sit, vel fuerit. Præt. plusq. perf. cùm amatum esset, vel fuisset. Futuro cùm amatum erit, vel fuerit. Infinitivo modo tempore præs., & præt. imperfecto amari. Præt. perf. & plusq. perf. amatum esse, vel fuisse. Futuro amatum iri, vel amandum esse.

SECUNDA CONJUGATIO.

DOceo, docebam, docebo: doce, doceto: utinam docerem, utinam doceam: cùm doceam, cùm docerem, docere. Docui, docueram: utinam docuissem, cùm docuerim, cùm docuissem, cùm docuero, docuisse.

INdicativo modo tempore præsenti Doceo, doces, docet. Et pl. docemus, docetis, docent. Præt. imperf. docebam, docebas, docebat. Et plur. docebamus, docebatis, docebant. Præt. perf. docui, docuisti, docui. Et pl. docuimus, docuistis, docuerunt, vel docuere. Præt. plusq. perf. docueram, docueras, docuerat. Et plur. docueramus, docueratis, docuerant. Fut. docebo, docebis, docebit. Et pl. docebimus, docebitis, docebunt. Imperat. modo temp. præs. ad secundam, & tertiam personam doce, doceat. Et plur. doceamus, docete, doceant. Fut. doceto tu, doceto ille. Et plur. docetote, docento. Optat. modo tempore præs. & præt. imperf. utinam docerem, doceres, doceret. Et pl. utinam doceremus, doceretis, docerent. Præt. perf. utinam docuerim, docueris, docuerit. Et pluralit. utinam docuerimus, docueritis, docuerint. Præt. plusquam perf. utinam docuissem, docuisses, docuisset. Et pl. utinam docuissemus, docuissetis, docuissent. Fut. utinam doceam, doceas, doceat. Et pl. doceamus, doceatis, doceant.

Sub-

Subjunct. modo temp. præſ. cùm doceam, doceas, doceat. Et pl. cùm doceamus, doceatis, doceant. Præter. imperf. cùm docerem, doceres, doceret. Et pl. cùm doceremus, doceretis, docerent. Præt. perf. cùm docuerim, docueris, docuerit. Et plur. cùm docuerimus, docueritis, docuerint. Præter. pluſq. perfecto cùm docuiſſem, docuiſſes, docuiſſet. Et pl. cùm docuiſſemus, docuiſſetis, docuiſſent. Fut. cùm docuero, docueris, cuerit. Et pl. cùm docuerimus, docueritis, docuerint. Infinitivo modo tempore præſ. & præt. imperf. docere. Præt. perf. & pluſq. perf. docuiſſe. Fut. docturum eſſe. Gerundia, vel participalia nomina ſunt hæc: docendi, docendo, docendum. Supina ſunt hæc: doctum, doctu. Quot participia trahuntur ab hoc verbo activo? Duo. Quæ? Docens, & docturus. Docens unde formatur? A prima perſona præteriti imperfecti Indicativi modi. Quomodo? Docebam, bam in ens, fit docens. Docturus unde formatur? A primo ſupino. Quomodo? doctum, ablata litera m, & addita rus, fit docturus.

DOceor, docebar, docebor: docere, docetor: utinam docerer, utinam docear, cùm docear, cùm doceter, doceri. Doctus ſum, vel fui, doctus eram, vel fueram: utinam doctus ſim, vel fuerim, eſſem vel fuiſſem: cùm doctus ſim, vel fuerim, cùm doctus eſſem, vel fuiſſem, cùm doctus ero, vel fuero: doctum eſſe, vel fuiſſe.

INdicativo modo tempore præſenti Doceor, doceris, vel docere, docetur. Et pl. docemur, docemini, docentur. Præt. imperf. docebar, docebaris, vel docebare, docebatur. Et pl. docebamur, docebamini, docebantur. Pr. perf. doctus ſum, vel fui, es, vel fuiſti, eſt,

vel fuit. Et pl. docti sumus, vel fuimus, estis, vel fuistis, sunt, fuerunt, vel fuere. Præt. plusq. perf. doctus eram, vel fueram, eras, vel fueras, erat, vel fuerat. Et pl. docti eramus, vel fueramus, eratis, vel fueratis, erant, vel fuerant. Fut. docebor, doceberis, vel docebere, docebitur. Et plur. docebimur, docebimini, docebuntur. Imperat. modo temp. præs. ad secundam, & tertiam personam docere, doceatur. Et pl. doceamur, doceamini, doceantur. Futuro docetor tu, docetor ille. Et plur. doceminor, docentor. Optativo modo temp. præsenti, & præt. imperf. utinam docerer, docereris, vel docerere, doceretur. Et pl. utinam doceremur, doceremini, docerentur. Præter. perf. utinam doctus sim, vel fuerim, sis, vel fueris, sit, vel fuerit. Et pl. utinam docti simus, vel fuerimus, sitis, vel fueritis, sint vel fuerint. Præter. plusquam perfecto utinam doctus essem, vel fuissem, esses, vel fuisses, esset, vel fuisset. Et plur. utinam docti essemus, vel fuissemus, essetis, vel fuissetis, essent, vel fuissent. Fut. utinam docear, docearis, vel doceare, doceatur. Et plural: utinam doceamur, doceamini, doceantur. Subjunct. modo temp. præs. cùm docear, docearis, vel doceare, doceatur. Et pl. cùm doceamur, doceamini, doceantur. Præt. imperf. cùm docerer, docereris, vel docerere, doceretur. Et pl. doceremur, doceremini, docerentur. Præt. perf. cùm doctus sim, vel fuerim, sis, vel fueris, sit vel fuerit. Et plur. cùm docti simus, vel fuerimus, sitis, vel fueritis, sint, vel fuerint. Præt. plusq. perf. cùm doctus essem, vel fuissem, esses, vel fuisses, esset, vel fuisset. Et plur. cùm docti essemus, vel fuissemus, essetis, vel fuissetis, essent,

vel

vel fuissent. Fut. cùm doctus ero, vel fuero, eris, vel fueris, erit, vel fuerit. Et plur. cùm docti erimus, vel fuerimus, eritis, vel fueritis, erunt, vel fuerint. Infinitivo modo temp. præsenti, & præter. imperf. doceri. Præt. perf. & plusq. perf. doctum esse, vel fuisse. Futuro doctum iri, vel docendum esse. Quot participia trahuntur ab hoc verbo passivo? Duo. Quæ? Doctus, & docendus. Doctus unde formatur? Ab ultimo Supino. Quomodo? Doctu, addita s fit doctus. Docendus unde formatur? A genitivo participii præsent. Quomodo? Docens, docentis, tis in dus, fit docendus.

VErbo impersonali tempore præsenti Docetur. Præt. imperf. docebatur. Præt. perf. doctum est, vel fui. Præt. plusq. perf. doctum erat, vel fuerat. Futuro docebitor. Imperativo modo temp. præsenti doceatur. Futuro docetor. Optat. modo tempore præs. & præt. imperf. utinam doceretur. Præt. perf. utinam doctum sit, vel fuerit. Præter. plusq. perfect. utinam doctum esset, vel fuisset. Fut. utinam doceatur. Subjunct. modo tempore præsenti cùm doceatur. Præt. imperf. cùm doceretur. Præt. perf. cùm doctum sit, vel fuerit. Præter. plusquam perf. cùm doctum esset, vel fuisset. Futuro cùm doctum erit, vel fuerit. Infin. modo temp. præs. & præt. imperf. doceri. Præt. perf. & plusq. perf. doctum esse, vel fuisse. Futuro doctum iri, vel docendum esse.

TERTIA CONJUGATIO.

LEgo, legebam, legam: lege, legito: utinam legerem, utinam legam: cùm legam, cùm legerem: Legi, legeram: utinam legerim, legissem: cùm legerim, cum legissem, cùm legero: legisse.

In-

INdicativo modo tempore præſenti Lego, legis, legit. Et pl. legimus, legitis, legunt. Præt. imperf. legebam, legebas, legebat. Et pl. legebamus, legebatis, legebant. Pr. perf. legi, legiſti, legit. Et pl. legimus, legiſtis, legerunt, vel legere. Præter. pluſ. perf. legeram, legeras, legerat. Et pl. legeramus, legeratis, legerant. Fut. legam, leges, leget. Et pl. legemus, legetis, legent. Imperat. modo tempore præſenti ad ſecundam, & tertiam perſonam lege, legat. Et pl. legamus, legite, legant. Fut. legito tu, legito ille. Et pl. legitote, legunto. Optat. modo tempore præſenti, & præter imperfecto utinam le- legerem, legeres, legeret. Et pl. utinam legeremus, legeretis, legerent. Præt. perf. utinam legerim, legeris, legerit. Et pl. utinam legerimus, legeritis, legerint. Præt. plu. perf. utinam legiſſem, legiſſes, legiſſet. Et pl. utinam legiſſemus, legiſſetis, legiſſent. Fut. utin. legam, legas, legat. Et pl. utinam legamus, legatis, legant. Subjunctivo modo temp. præſ. cùm legam, legas, legat. Et pluraliter cùm legamus, legatis, legant. Præter. imperf. cùm legerem, legeres, legeret. Et plur. legeremus, legeretis, legerent. Præterito perf. cùm legerim, legeris, legerit. Et plural. cùm legerimus, legeritis, legerint. Præter. pluſq. perf. cùm legiſſem, legiſſes, legiſſet. Et pluraliter cùm legiſſemus, legiſſetis, legiſſent. Futuro cùm legero, legeris, legerit. Et plur. cùm legerimus, legeritis, legerint. Infinitivo modo tempore præſenti, & præt. imperf. legere. Præterito perf. & pluſq. perf. fecto legiſſe. Futuro lecturum eſſe. Gerundia, vel participalia nomina ſunt hæc: legendi, legendo, le-

gendum. Supina sunt hæc: lectum, lectu. Quot participia trahuntur ab hoc verbo activo? Duo. Quæ? Legens, & lecturus. Legens unde formatur? A prima persona præteriti imperfecti indicativi modi. Quomodo? Legebam, bam in ens, fit legens. Lecturus unde formatur? A primo supino. Quomodo? Lectum, ablata litera m, & addita rus, fit lecturus.

LEgor, legebar, lega, legere, legitor, utinam legerer, utinam legar, cùm legar, cùm legerer, legi. Lectus sum, vel fui, lectus eram, vel fueram: utinam lectus essem, vel fuissem, cùm lectus sim, vel fuerim, cùm lectus essem, vel fuissem, cùm lectus ero, vel fuero, lectum esse, vel fuisse.

INdicativo modo temp. præsenti. Legor, legeris, vel legere, legetur. Et plur legimur, legimini, leguntur. Præt. imperf. legebar, legebaris, vel legebare, legebatur. Et plur. legebamur, legebamini, legebantur. Præt. perf. lectus sum, vel fui, es, vel fuisti, est, vel fuit. Et pl. lecti sumus, vel fuimus, estis, vel fuistis, sunt, fuerunt, vel fuere. Præter. plusq. perf. lectus eram, vel fueram, eras, vel fueras, erat, vel fuerat. Et pl. lecti eramus, vel fueramus, eratis, vel fueratis, erant, vel fuerant. Futuro legar, legeris, vel legere, legetur. Et pluraliter legemur, legimini, legentur. Imperat. modo tempore præs. ad secundam, & tertiam personam legere, legatur. Et plural. legamur, legamini, legantur. Futuro legitor tu, legitor ille. Et plur. legiminor, leguntor. Optativo modo temp. præsenti, & præt. imperf. utinam legerer, legereris, vel legerere, legeretur. Et plural. utinam legeremur, legeremini, legerentur. Præter. perf. utinam lectus sim, vel fuerim, sis,

vel fueris, sit, vel fuerit. Et pluralit. utinam lecti simus, vel fuerimus, sitis, vel fueritis, sint, vel fuerint. Præter. plusquam perf. utinam lectus essem, vel fuissem, esses, vel fuisses, esset, vel fuisset. Et pl. utinam lecti essemus, vel fuissemus, essetis, vel fuissetis, essent, vel fuissent. Fut. utinam legar, legaris, vel legare, legatur. Et pl. utinam legamur, legamini, legantur. Subjunct. modo temp. præs. cùm legar, legaris, vel legare, legatur. Et pl. cùm legamur, legamini, legantur. Præter. imperf. cùm legerer, legereris, vel legerere, legeretur. Et pl. legeremur, legeremini, legerentur. Pr. perf. cùm lectus sim, vel fuerim, sis, vel fueris, sit, vel fuerit. Et plur. cùm lecti simus, vel fuerimus, sitis, vel fueritis, sint, vel fuerint. Pr. plusq. perfecto cùm lectus essem, vel fuissem, esses, vel fuisses, esset, vel fuisset. Et pl. cùm lecti essemus, vel fuissemus, essetis, vel fuissetis, essent, vel fuissent. Fut. cùm lectus ero, vel fuero, eris, vel fueris, erit, vel fuerit. Et pl. cùm lecti erimus, vel fuerimus, eritis, vel fueritis, erunt, vel fuerint. Infinit. modo tempore præs. & præt. imperf. legi. Præt. perf. & plusq. perf. lectum esse, vel fuisse. Fut. lectum iri, vel legendum esse. Quot participia trahuntur ab hoc ver verbo passivo? Duo. Quæ? Lectus, & legendus. Lectus unde formatur? Ab ultimo supino. Quomodo? Lectu addita, s fit lectus. Legendus unde formatur? A genitivo sui præsentis participii. Quomodo? Legens, legentis, tis in dus, fit legendus.

VErbo impersonali temp. præs. Legitur. Præt. imperfecto legebatur. Præt. perf. lectum est, vel fuit. Præt. plusq. perf. lectum erat, vel fuerat. Futuro legetur. Imperativo modo tempore præsenti le-

gatur. Fut. legitor. Optat. modo tempore præsenti, & præt. imperf. utinam legeretur. Præt. perf. utinam lectum sit, vel fuerit. Præt. plusq. perf. utinam lectum esset, vel fuisset. Fut. utinam legatur. Subjunct. modo tempore præsenti cùm legatur. Præt. imperf. cùm legeretur. Præt. perf. cùm lectum sit, vel fuerit. Præt. pl. perf. cùm lectum esset, vel fuisset. Futuro cùm lectum erit, vel fuerit. Infinit. modo tempore præsenti, & præt. imperf. legi. Præt. perf. & plusq. perf. lectum esse, vel fuisse. Fut. lectum iri, vel legendum esse.

QUARTA CONJUGATIO.

AUdio, audiebam, audiam, audi, audito, utinam audirem, utinam audiam, cùm audiam, cùm audirem, audire. Audivi, audiveram, utinam audiverim, audivissem, cùm audiverim, audivissem, cùm audivero, audivisse.

INdicativo modo tempore præsenti audio, audis, audit. Et plur. audimus, auditis, audiunt. Præt. imperf. audiebam, audiebas, audiebat. Et plur. audiebamus, audiebatis, audiebant. Præter. perf. audivi, audivisti, audivit. Et plur. audivimus, audivistis, audiverunt, vel audivere. Præt. plusq. perfecto audiveram, audiveras, audiverat. Et pl. audiveramus, audiveratis, audiverant. Futuro audiam, audies, audiet. Et plur. audiemus, audietis, audient. Imperativo modo tempore præsenti ad secundam, & tertiam personam audi, audiat. Et pl. audiamus, audite, audiant. Futuro audito tu, audito ille. Et pl. auditote, audiunto. Opt. modo tempore præs. & præt. imperf. utinam audirem, audires, audiret. Et pl. utinam audiremus, audiretis, audirent. Præt. perf. utinam audiverim, au-

di-

diveris,audiverit. Et plur utinam audiverimus,audiveritis,audiverint. Pret. plusquam perf. utinam audivissem,audivisses, audivisset. Et plur. utinam audivissemus, audivissetis, audivissent. Fut. utinam audiam, audias,audiat. Et plur. utinam audiamus,audiatis,audiant. Subjunctivo modo tempore præsenti cùm audiam,audias,audiat. Et pl. cùm audiamus,audiatis, audiant. Præter. imperf. cùm audirem, audires, audiret. Et plur. cùm audiremus,audiretis,audirent. Præterito perfecto cum audiverim,audiveris,audiverit. Et plur. cùm audiverimus, audiveritis, audiverint. Præterito plusquam perfecto cùm audivissem, audivisses, audivisset. Et plur. cùm audivissemus, audivissetis, audivissent. Futuro cùm audivero, audiveris, audiverit. Et pl. cùm audiverimus, audiveritis, audiverint. Infinitivo modo temp. præsenti, & præterito imperfecto audire. Præterito perfecto, & plusquam perf. audivisse. Futuro auditurum esse. Gerundia, vel participalia nomina sunt hæc: audiendi, audiendo, audiendum. Supina sunt hæc: auditum, auditu. Quot participia trahuntur ab hoc verbo activo? Duo: Quæ? audiens, & auditurus. Audiens unde formatur? A prima persona præteriti imperfecti Indicativi modi. Quomodo? Audiebam, bam in es, fit audiens. Auditurus unde formatur? A primo supino. Quomodo? Auditum, ablata litera m, & addita rus, fit auditurus.

AUdior, audiebar, audiar, audire, audior: utinam audirer, utinam audiar: cùm audiar cùm audirer, audiri. Auditus sum, vel fui, auditus eram, vel fueram: utinam auditus sim, vel fuerim: auditus essem, vel fuissem: cùm auditus sim, vel fuerim, cùm auditus

tus

tus essem, vel fuissem, cùm auditus ero, vel fuero auditum esse, vel fuisse.

INdicativo modo tempore præsenti Audior, audiris, vel audire, auditur. Et plur. audimur, audimini, audiuntur. Pret. imperf. audiebar, audiebaris, vel audiebare, audiebatur. Et plur. audiebamur, audiebamini, audiebantur. Præt. perf. auditus sum, vel fui, es, vel fuisti, est, vel fuit. Et plur. auditi sumus, vel fuimus, estis, vel fuistis, sunt, fuerunt, vel fuere. Præt. plusquam perf. auditus eram, vel fueram, eras, vel fueras, erat, vel fuerat. Et plur. auditi eramus, vel fueramus, eratis, vel fueratis, erant, vel fuerant. Fut. audiar, audieris, vel audiere, audietur. Et plur. audiemur, audiemini, audientur. Imperativo modo tempore presenti ad secundam, & tertiam personam, audire, audiatur. Et pl. audiamur, audiamini, audiantur. Fut. audior tu, auditor ille. Et plur. audiminor, audiuntor. Optativo modo tempore presenti, & præterito imperf. utinam audirer, audiretis, vel audirere, audiretur. Et pl. utinam audiremur, audiremini, audirentur. Præt. perf. utinam auditus sim, vel fuerim, sis, vel fueris, sit, vel fuerit. Et pl. utinam auditi simus, vel fuerimus, sitis, vel fueritis, sint, vel fuerint. Præt. plusq. perf. utinam auditus essem, vel fuissem, esses, vel fuisses, esset, vel fuisset. Et plur. utinam auditi essemus, vel fuissemus, essetis, vel fuissetis, essent, vel fuissent. Futuro utinam audiar, audiaris, vel audiare, audiatur. Et pl. utinam audiamur, audiamini, audiantur. Subjunctivo modo tempore præsenti cùm audiar, audiaris, vel audiare, audiatur. Et plur. cùm audiamur, audiamini, audiantur. Præterito imperfecto cùm audirer, audireris, vel

vel audirere, audiretur. Et pl. cùm audiremur, audiremini, audirentur. Præterito perf. cùm auditus sim, vel fuerint, sis, vel fueris, sit, vel fuerit. Et pl. cùm auditi simus, vel fuerimus, sitis, vel fueritis, sint, vel fuerint. Præterito plusquam perfecto cum auditus essem, vel fuissem, esses, vel fuisses, esset, vel fuisset. Et plur. cùm auditi essemus, vel fuissemus, essetis, vel fuissetis, essent, vel fuissent. Futuro cùm auditus ero, vel fuero, eris, vel fueris, erit, vel fuerit. Et plur. cùm auditi erimus, vel fuerimus, eritis vel fueritis, erint, vel fuerint. Infinitivo modo tempore præsenti, & præterito imperf. audiri. Præt. perfecto, & plusquam perfecto auditum esse, vel fuisse. Futuro auditum iri, vel audiendum esse. Quot participia trahuntur ab hoc verbo passivo? Duo. Quæ? Auditus, & audiendus. Auditus unde formatur? Ab ultimo supino. Quomodo? Auditu, addita s fit auditurus. Audiendus unde formatur? a genitivo sui præsentis participii. Quomodo? Audiens, audientis, tis in dus, fit audiendus.

VErbo impersonali tempore præsenti Auditur. Præterito imperf. audiebatur. Præterito perf. auditum est, vel fuit. Præt. plusq. perfecto auditum erat, vel fuerat. Fut. audietur. Optat. modo tempore præsenti, & præter. imperf. utinam audiretur. Præterito perfecto utinam auditum sit, vel fuerit. Præterito plusquam perfecto utinam auditum esset, vel fuisset. Futuro utinam audiatur. Subjunctivo modo tempore præsenti cùm audiatur. Præterito imperfecto cùm audiretur. Præter. perfecto cùm audi-

di-

ditum ſit, vel fuerit. Præterito pluſquam perfecto cùm auditum eſſet, vel fuiſſet. Fut. cùm auditum erit, vel fuerit. Infinitivo modo tempore præſenti, & præter. imperfecto audiri. Præt. perfecto, & pluſquam perf. auditum eſſe, vel fuiſſe. Futuro auditum iri.

VERBA IRREGULARIA.

SUm, eram, ero, ſis, vel es, eſto: utinam eſſem, utinam ſim: cùm ſim, cùm eſſem, eſſe. Fui, fueram, utinam fuiſſem, cùm fuerim, cùm fuiſſem, fuero, fuiſſe.

INdicativo modo tempore præſenti, ſum, es, eſt. Et plural. ſumus, eſtis, ſunt. Præt. imperf. eram, eras, erat. Et plur. eramus, eratis, erant. Præt. perfecto fui, fuiſti, fuit. Et plur. fuimus, fuiſtis, fuerunt, vel fuere. Præt. pluſq. perfecto fueram, fueras, fuerat. Et pl. fueramus, fueratis, fuerant. Fut. ero, eris, erit. Et pl. erimus, eritis, erunt. Imperativo modo tempore præſenti, ad ſecundam, & tertiam perſonam, ſis, vel es, ſit. Et plur. ſimus, eſte, ſint. Fut. eſto tu, eſto ille. Et plur. eſtote, ſunto. Optat. modo temp. præſenti, & præterito imperfecto utinam eſſem, eſſes, eſſet. Et plur. utinam eſſemus, eſſetis, eſſent. Præterito perfect. utinam fuerim, fueris, fuerit. Et pluralit., utinam fuerimus, fueritis, fuerint. Præter. pluſquam perfecto utinam fuiſſem, fuiſſes, fuiſſet. Et plur. utinam fuiſſemus, fuiſſetis, fuiſſent. Futuro utinam ſim, ſis, ſit. Et plur. utinam ſimus, ſitis, ſint. Subjunctivo modo tempore præſenti cùm ſim, ſis, ſit. Et plur. cùm ſimus, ſitis, ſint. Præt. imperf. cùm eſſem, eſſes, eſſet. Et plur. cùm eſſemus, eſſetis, eſſent. Præt. perf. cùm fuerim, fueris, fuerit. Et plur. cùm fuerimus, fueritis, fuerint. Præt.

pluſq.

plusquam perfecto cùm fuissem, fuisses, fuisset. Et plural. cùm fuissemus, fuissetis, fuissent. Fut. cùm fuero, fueris, fuerit. Et plur. cùm fuerimus, fueritis, fuerint. Infinitivo modo tempore præsenti, & præterito imperfecto esse. Præterito perfecto, & plusquam perfecto fuisse. Futuro fore, vel futurum esse. Gerundiis, & supinis caret. Quot participia trahuntur ab hoc verbo neutro substantivo? Duo. Quæ? Ens, & futurus. Ens unde formatur? a secunda persona præsentis Indicativi modi. Quomodo? Es interposita n, fit ens. Futurus unde formatur? A Supino futurum mutata m in s, fit futurus.

VOlo, volebam, volam, utinam vellem, utinam velim, cùm velim, cùm vellem, velle. Volui, volueram, utinam voluerim, voluissem, cùm voluerim, cùm voluissem, cùm voluero: voluisse.

INdicativo modo tempore præsenti volo, vis, vult. Et plur. volumus, vultis, volunt. Præt. imperfecto volebam, volebas, volebat. Et plur. volebamus, volebatis, volebant. Præt. perfecto volui, voluisti, voluit, Et plur. voluimus, voluistis, voluerunt, vel voluere. Præt. plusquam perfect. volueram, volueras, voluerat. Et pl. volueramus, volueratis, voluerant. Fut. volam, voles, volet. Et pl. volemus, voletis, volent. Imperativo caret. Utimur tamen Subjunctivo velis tu, velit. Et pl. velimus, velitis, velint. Futuro caret. Optativo modo temp. præsenti, & præterito imperfecto utinam vellem, velles, vellet. Et plur. utinam vellemus, velletis, vellent. Præt. perfecto utinam voluerim, volueris, voluerit. Et pl. utinam voluerimus, volueritis, voluerint. Præt. plusq. perfecto utinam voluissem, voluis-

luiſſes, voluiſſet Et plur. utinam voluiſſemus, voluiſſetis, voluiſſent. Fut. utinam velim, velis, velit. Et pl. utinam velimus, velitis, velint. Subjunctivo modo temp. præſ. cùm velim, velis, velit. Et pl. cùm velimus, velitis, velint. Præt. impef. cùm vellem, velles, vellet. Et pl. cùm vellemus, velletis, vellent. Præt. perf. cùm voluerim, volueris, voluerit. Et pl. cùm voluerimus, volueritis, voluerint. Præt. pluſq. perf. cùm voluiſſem, voluiſſes, voluiſſet. Et pl. cùm voluiſſemus, voluiſſetis, voluiſſent. Fut cùm voluero, volueris, voluerit. Et pl. cùm coluerimus, volueritis, voluerint. Infinitivo modo tempore præſenti, & præterito imperf. velle. Præt. perfecto, & pluſquam perfecto voluiſſe. Futuro carat. Quot participia trahuntur ab hoc verbo neutro? Unum, quod eſt volens, & formatur a prima perſona præteriti perfecti Indinativi modi. Quomodo? Volebam, bam in ens, fit volens.

FEro, ferebam, feram, fer, ferto, utinam ferrem, utinam feram; cùm feram, ferrem, ferre. Tuli, tuleram; utinam tulerim, tuliſſem, cùm tulerim, cùm tuliſſem, cùm tulero, tuliſſe.

INdicativo modo tempore præſenti fero, fers, fert. Et pl. ferimus, fertis, ferunt. Præt. imp. ferebam, ferebas, ferebat. Et pl. ferebamus, ferebatis, ferebant. Præt. perfecto tuli, tuliſti, tulit. Et pl. tulimus, tuliſtis, tulerunt, vel tulere. Præt. pluſquam perfecto tuleram, tuleras, tulerat. Et pl. tuleramus, tuleratis, tulerant. Futuro feram, feres, feret. Et plur. feremus, feretis, ferent. Imperativo modo tempore præſenti, ad ſecundam, & tertiam perſonam fer, ferat. Et pl. feramus, ferte, ferant. Futuro ferto tu, ferto ille. Et

plur.

plur. fertote, ferunto. Optativo modo tempore præsenti, & præterito imperf. utinam ferrem, ferres, ferret. Et pl. utinam ferremus, ferreris, ferrent. Præt. perf. utinam tulerim, tuleris, tulerit. Et plur. utinam tulerimus, tuleritis, tulerint. Præt. plusq. perf. utinam tulissem, tulisses, tulisset. Et plur. utinam tulissemus, tulissetis, tulissent. Fut. utinam feram, feras, ferat. Et plur. utinam feramus, feratis, ferant. Subjunctivo modo temp. præsenti, cùm feram, feras, ferat. Et pl. cùm feramus, feratis, ferant. Præt. imperf. cùm ferrem, ferres, ferret. Et plur. cùm ferremus, ferretis, ferrent. Præt. perfecto cùm tulerim, tuleris, tulerit. Et plur. cùm tulerimus, tuleritis, tulerint. Præter. plusquam perfecto cùm tulissem, tulisses, tulisset. Et plur. cùm tulissemus, tulissetis, tulissent. Futuro cùm tulero, tuleris, tulerit. Et plur. cùm tulerimus, tuleritis, tulerint. Infinitivo modo tempore præsenti, & præter. imperfecto ferre. Præt. perfecto, & plusq. perf. tulisse. Fut. laturum esse. Gerundia, vel participalia nomina sunt hæc, ferendi, ferendo, ferendum. Supina sunt hæc, latum, latu. Quot participia trahuntur ab hoc verbo activo? Duo. Quæ? Ferens, & laturus. Ferens unde formatur? A prima persona præteriti imperfecti Indicativi modi. Quomodò? Ferebam, bam in ens, fit ferens. Laturus unde formatur? A primo supino. Quomodo? latum, ablata litera m, & addita rus, fit laturus.

Feror, ferebar, ferar, ferre, ferrer, utinam ferrer, utinam ferar, cùm ferar, cùm ferrer, ferri. Latus sum, vel fui, latus eram, vel fueram, utinam latus essem, vel fuissem, cùm latus sim, vel fuerim, cùm latus essem, vel fuissem, cùm latus ero, vel fuero, latum esse, vel fuisse.

In-

INdicativo modo temp. præsenti. Feror, ferris, vel ferre, fetur. Et plur ferimur, ferimini, feruntur. Præt. imperf. ferebar, ferebaris, vel ferebare, ferebatur. Et plur. ferebamur, ferebamini, ferebantur. Præt. perf. latus sum, vel fui, es, vel fuisti, est, vel fuit. Et plur. lati sumus, vel fuimus, estis, vel fuistis, sunt, fuerunt, vel fuere. Præt. plusq. perf. latus eram, vel fueram, eras, vel fueras, erat, vel fuerat. Et plur. lati eramus, vel fueramus, eratis, vel fueratis, erant, vel fuerant. Fut. ferar, fereris, vel ferere, feretur. Et pl. feremur, feremini, ferentur. Imperat. modo temp. præs. ad secundam, & tertiam personam, ferre, feratur. Et pl. feramur, feramini, ferantur. Fut. fertor tu, fertor ille. Et plur. feramur, ferimini, feruntor. Optat. modo temp. præs., & præt. imp. utinam ferrer, ferreris, vel ferrere, ferretur. Et pl. utinam ferremur, ferremini, ferrentur. Præt. perf. utinam latus sim, vel fuerim, sis, vel fueris, sit, vel fuerit. Et plur. utinam lati simus, vel fuerimus, sitis, vel fueritis, sint, vel fuerint. Præt. plusq. perf. utinam latus essem, vel fuissem, esses, vel fuisses, esset, vel fuisset. Et plur. utinam lati essemus, vel fuissemus, essetis, vel fuissetis, essent, vel fuissent. Fut. utinam ferar, feraris, vel ferare, feratur. Et pl. utinam feramur, feramini, ferantur. Subjunct. modo tempore præsenti cùm ferar, feraris, vel ferare, feratur. Et pl. cùm feramur, ferami, ferantur. Præt. imperf. cùm ferrer, ferreris, vel ferrere, ferretur. Et pl. cùm ferremur, ferremini ferrentur. Præt. perfecto cùm latum sit, vel fuerim, sis, vel fueris, sit, vel fuerit. Et pl. cùm lati simus, vel fuerimus, sitis, vel fueritis, sint, vel

B fue-

fuerint. Præter. plusq. perf. cum latus essem, vel fuissem, esses, vel fuisses, esset, vel fuisset. Et plur. cùm lati essemus, vel fuissemus, essetis, vel fuissetis, essent, vel fuissent. Futuro cùm latus ero, vel fuero, eris, vel fueris, erit, vel fuerit. Et plur. cùm lati erimus, vel fuerimus, eritis, vel fueritis, erunt, vel fuerunt. Infinit. modo temp. præs. & præt. imperf. ferri. Præt. perf. & plusq. perf. latum esse, vel fuisse. Fut. latum iri, vel feredum esse. Quot participia trahuntur ab hoc verbo passivo? Duo. Quæ? Latus, & ferendùs. Latus undè formatur? Ab ultimo supino. Quomodo? Latu, addita s, fit latus. Ferendus undè formatur? A Genitivo participii præsentis. Quomodo? Ferens, ferentis, tis in dus, fit ferendus.

VErbo impersonali tempore præs. Fertur. Præt. imperf. ferebatur. Pr. perf. latum est, vel fuit. Præt. plusq. perf. latum erat, vel fuerat. Fut. feretur. Imperativo modo tempore præs. feratur. Futuro fertor. Optat. modo temp. præsenti, & præter. imperf. utinam ferretur. Præterito perf. utinam latum sit, vel fuerit. Præterito plusquam perfecto utinam latum esset, vel fuisset. Futuro utinam ferutur. Subjunctivo modo temp. præsenti cùm feratur. Præt. imperf. cùm ferretur. Præt. perf. cùm latum sit, vel fuerit. Præt. plusq. perf. cùm latum esset, vel fuisset. Fut. cùm latum erit, vel fuerit. Infin. modo temp. præs., & præt. imperfecto ferri. Præt. perf. & plusq. perf. latum esse, vel fuisse. Futuro latum iri.

EDo, edebam, edam, ede, edito, utinam ederem, utinam edam, cùm edam, cùm ederem, Edi, ederam, utinam ederim, edissem, cùm ederim, cùm edissem, cùm edero, edisse. In-

INdicativo modo temp. præſenti Edo, edis, vel es, edit, vel eſt. Et plur. edimus, editis, vel eſtis, edunt. Præt. imperfecto edebam, edebas, edebat. Et plur. edebamus, edebatis, edebant. Præt. perf. edi, ediſti, edit. Et plur. edimus, ediſtis, ederunt, vel edere. Pr. pluſquam perf. ederam, ederas, ederat. Et plur. ederamus, ederatis, ederant. Futuro edam, edes, edet. Et plur. edemus, edetis, edent. Imperativo modo temp. præſ. ad ſecundam, & tertiam perſonam ede, edat. Et plur. edamus, edite, edant. Fut. edito tu, edito ille. Et plur. editote, edunto. Optat. modo temp. præſenti, & præterito imperf. utinam ederem, ederes, ederet. Et pl. utinam ederemus, ederetis, ederent. Præt. perfecto utinam ederim, ederis, ederit. Et plural. utinam ederimus, ederitis, ederint. Præter. pluſquam perfecto utinam ediſſem, ediſſes, ediſſet. Et plur. utinam ediſſemus, ediſſetis, ediſſent. Fut. utinam edam, edas, edat. Et pl. utinam edamus, edatis, edant. Subjunct. modo tempore præſ. cùm edam, edas, edat. Et plural. cùm edamus, edatis, edant. Præt. impef. cùm ederem, ederes, ederet. Et plur. cùm ederemus, ederetis, ederent. Pr. perf. cùm ederim, ederis, ederit. Et pl. cùm ederimus, ederitis, ederint. Præt. pluſq. perf. cùm ediſſem, ediſſes, ediſſet. Et plural. cùm ediſſemus, ediſſetis, ediſſent. Fut. cùm edero, ederis, ederit. Et pl. cùm ederimus, ederitis, ederint. Infinit. modo tempore præſenti, & præter. imperf. edere, vel eſſe. Præt. perf. & pluſq. perf. ediſſe. Fut. eſurum eſſe. Gerundia, vel participalia nomina ſunt hæc: edendi, edendo, edendum. Supina ſunt hæc eſum, eſu. Quot participia trahuntur ab

hoc verbo neutro? Duo. Quæ? Edens, & esurus. Edens unde formatur? A prima persona præteriti imperfecti indicativi modi. Quomodo? Edebam, bam in ens, fit ens. Esurus unde formatur? A primo supino. Quomodo? Esum, ablata litera m, & addita rus, fit esurus.

VErbo impersonali tempore præsenti editur. Pr. imperfecto edebatur. Præt. perfecto esum est, vel fuit. Præt. plusquam perfecto esum erat, vel fuerat. Futuro edetur. Imperat. modo tempore præs. edatur. Futuro editor. Optativo modo tempore præsens, & præt. imperf. utinam ederetur. Præt. perfect. utinam esum sit, vel fuerit. Præt. plusq. perf. utinam usum, esset, vel fuisset. Fut. utinam edatur. Subjunct. modo tempore præsenti cùm edatur. Præter. imperf. cùm edetur. Præter. perfecto cùm esum sit, vel fuit. Præt. plusq. perf. cùm esum esset, vel fuisset. Fut. esurum erit, vel fuerit. Infinitivo modo temp. præs. & præter. imperf. edi. Præt. perf. & plusq. perf. esum esse, vel fuisse. Futuro esum iri.

EO, ibam, ibo, ito, utinam irem, utinam eam, cùm eam, cùm irem, ire. Ivi, iveram, utinam iverim, utinam ivissem, cùm iverim, cùm ivissem, cùm ivero, ivisse.

INdicativo modo temp. præsenti Eo, eis, eit. Et pl. imus, itis, eunt. Præt. imperfecto ibam, ibas, ibat. Et plur. ibamus, ibatis, ibant. Præt. perfecto ivi, ivisti, ivit. Et plur. ivimus, ivistis, iverunt, vel ivere. Præt. plusquam perfect. iveram, iveras, iverat. Et plural. iveramus, iveratis, iverant. Futuro ibo, ibis, ibit. Et plur. ibimus, ibitis, ibunt. Imperativo

tivo modo tempore præſenti ad ſecundam, & tertiam perſonam i, eat. Et plur. eamus, ite, eant. Futuro ito tu, ito ille. Et pluraliter itote, eunto. Optativo modo temp. præſenti, & præterito imperf. utinam irem, ires, iret. Et pl. utinam iremus, iretis, irent. Præt. perfecto utinam iverim, iveris, iverit. Et plural. utinam iverimus, iveritis, iverint. Præt. plusquam perfecto utinam iviſſem, iviſſes, iviſſet. Et plur. utinam iviſſemus, iviſſetis, iviſſent. Futuro utinam eam, eas, eat. Et pl. utinam eamus, eatis, eant. Subjunctivo modo tempore præſ. cùm eam, eas, eat. Et plural. cùm eamus, eatis, eant. Præterito impefect. cùm irem, ires, iret. Et pluraliter cùm iremus, iretis, irent. Præt. perf. cùm iverim, iveris, iverit. Et plural. cùm iverimus, iveritis, iverint. Præt. pluſq. perf. cùm iviſſem, iviſſes, iviſſet, Et pluraliter cùm iviſſemus, iviſſetis, iviſſent. Futuro cùm ivero, iveris, iverit. Et pl. cùm iverimus, iveritis, iverint. Infinitivo modo tempore præſenti, & præterito imperf. ire. Præt. perfecto, & pluſquam perfecto iviſſe. Fut. iturum eſſe. Gerundia, vel participalia nomina ſunt hæc: eundi, eundi, eundo, eundum. Supin. itum. Quot participia trahuntur ab hoc verbo Neutro? Duo. Quæ. Iens, & iturus. Iens undè formatur? A prima perſona præteriti perfecti indicativi modi. Quomodo? Ibam, mutato bam in ens, fit iens. Iturus undè formatur? A primo ſupino. Quomodo? itum, ablata m, & addita rus, fit iturus.

VErbo imperſonali tempore præſenti itur. Præt. imperfecto ibatur. Præter. perfecto, itum eſt,

vel fuit. Præt. plusquam perfecto itum erat, vel fuerat. Futuro ibitur. Imperat. modo tempore præs. eatur. Futuro itor. Optativo modo tempore præs., & præt. imperf. utinam iretur. Præt. perfect. utinam itum sit, vel fuerit. Præt. plusq. perf. utinam itum esset, vel fuisset. Fut. utinam eatur. Subjunct. modo tempore præsenti cùm eatur. Præter. imperf. cùm iretur. Præter. perfecto cùm itum sit, vel fuit. Præt. plusq. perf. cùm itum esset, vel fuisset. Futuro cùm iturum erit, vel fuerit. Infinitivo modo temp. præsenti, & præterito imperfecto iri. Præterito perfecto, & plusquam perf. itum esse, vel fuisse. Futuro itum iri.

GAudeo, gaudebam, gaudebo, gaudeto, utinam gauderem, utinam gaudeam, cùm gaudeam, cùm gauderem, gaudere. Gavisus sum, vel fui, gavisus eram, vel fueram, utinam gavisus sim, vel fuerim, utinam gavisus essem, vel fuissem, cùm gavisus sim vel fuerim, cùm gavisus essem, vel fuissem, cùm gavisus ero, vel fuero, gavisus esse, vel fuisse.

INdicativo modo tempore præsenti gaudeo, gaudes, gaudet. Et pl. gaudemus, gaudetis, gaudent. Præt. imperf. gaudebam, gaudebas, gaudebat. Et pl. gaudebamus, gaudebatis, gaudebant. Præter. perf. gavisus sum, vel fui, es, vel fuisti, est, vel fuit. Et pl. gavisi sumus, vel fuimus, gavisi estis, vel fuistis, sunt, fuerunt, vel fuere. Præt. plusquam perfecto gavisus eram, vel fueram, eras, vel fueras, erat, vel fuerat. Et pl. gavisi eramus, vel fueramus, eratis, vel fueratis, erant, vel fuerant. Fut. gaudebo, gaudebis, gaudebit.

Et plur. gaudebimus, gaudebitis, gaudebunt. Imperat. modo temp. præſenti ad ſecundam, & tertiam perſonam gaude, gaudeat. Et pl. gaudeamus, gaudete, gaudeant. Fut. gaudeto tu, gaudeto ille. Et pl. gaudetote, gaudento. Optativo modo tempore præſ. & præterito imp. utinam gauderem, gauderes, gauderet. Et plural. utinam gauderemus, gauderetis, gauderent. Præt. perfecto utinam gaviſus ſim, vel fuerim, ſis, vel fueris, ſit, vel fuerit. Et plur. utinam gaviſi ſimus, vel fuerimus, ſitis, vel fueritis, ſint, vel fuerint. Præt. pluſq. perf. utinam gaviſus eſſem, vel fuiſſem, eſſes, vel fuiſſes, eſſet, vel fuiſſet. Et plur. utinam gaviſi eſſemus, vel fuiſſemus, eſſetis, vel fuiſſetis, eſſent, vel fuiſſent. Fut. utinam gaudeam, gaudeas, gaudeat. Et pl. utinam gaudeamus, gaudeati, gaudeant. Subjunct. modo temp. pr. cùm gaudeam, gaudeas, gaudeant. Et pl. cùm gaudeamus, gaudeatis, gaudeant. Præt. impe. cùm gauderem, gauderes, gauderet. Et pl. cùm gauderemus, gauderetis, gauderent. Præter. pluſquam perfecto cùm gaviſum ſim, vel fuerim, ſis, vel fueris, ſit, vel fuerit. Et pl. cùm gaviſi ſimus, vel fuerimus, ſitis, vel fueritis, ſint, vel fuerint. Prær. pluſq. perf. cùm gaviſus eſſem, vel fuiſſem, eſſes vel fuiſſes, eſſet vel fuiſſet. Et pl. cùm gaviſi eſſemus, vel fuiſſemus, eſſetis, vel fuiſſetis, eſſent, vel fuiſſent. Fut. cùm gaviſus ero, vel fuero, eris, vel fueris, erit, vel fuerit. Et pl. cùm gaviſi erimus, vel fuerimus, eritis, vel fueritis, erunt, vel fuerint. Infinit. modo temp. præſ. & præt. imperf. gaudere. Præt. perfecto, & pluſquam perfecto gaviſum eſſe, vel fuiſſe. Futuro gaviſurum

 eſſe,

esse. Gerundia, vel participalia nomina sunt hæc: gaudendi, gaudendo, gaudendum. Supinum gavisum. Quot participia trahuntur ab hoc verbo neutro passivo? Tria. Quæ? Gaudens, gavisus, & gavisurus. Gaudiens unde formatur? A prima persona præteriti imperfecti indicativi modi. Quomodo? Gaudebam, bam in ens, fit gaudens. Gavisus unde formatur? Ab ultimo supino. Quomodo? Gavisu, addita s, fit gavisus gavisurus. Gavisurus unde formatur? A primo supino. Quomodo? Gavisum, ablata m, & addita rus, fitgavisurus.

Fio, fiebam, fiam, fito, utinam fierem, utinam fiam, cùm fiam, cùm fierem fieri. Factus sum, vel fui, factus eram, vel fueram: utinam factus sim, vel fuerim, factus essem, vel fuissem, cùm factus sim, vel fuerim, cùm factus essem, vel fuissem, cùm factus ero vel fuero, factum esse, vel fuisse.

INdicativo modo tempore præsenti fio, fis, fit. Et pl. fimus, fitis, fiunt. Præt. imperf. fiebam, fiebas, bat. Et plural. fiebamus, fiebatis, fiebant. Præter. perfecto factus sum, vel fui, es, vel fuisti, est, vel fuit. Et pl. facti sumus, vel fuimus, estis, vel fuistis, sunt, fuerunt, vel fuere. Præt. plusquam perfecto factus eram, vel fueram, eras, vel fueras, erat, vel fuerat. Et pl. facti eramus, vel fueramus, eratis, vel fueratis, erant, vel fuerant. Fut. fiam, fies, fiet. Et pl. fiemus, fietis, fient. Imperat. modo temp. præsenti ad secundam, & tertiam personam fias, fiat. Et pl. fiamus, fite, vel fiatis, fiant. Fut. fito tu, fito ille. Et pl. fitote, fiunto. Optativo modo tempore præsenti, & præterito imp. utim

utinam fierem, fieres, fieret. Et pl. utinam fieremus, fieretis, fierent. Præt. perfecto utinam factus sim, vel fuerim, sis vel fueris, sit vel fuerit. Et pl. u tinam facti simus, vel fuerimus, sitis, vel fueritis, sint, vel fuerint. Præt. plusq. perf. utinam factum essem, vel fuissem, esses, vel fuisses, esset, vel fuisset. Et plur. utinam facti essemus vel fuissemus, essetis, vel fuissetis, essent, vel fuissent. Fut. utinam fiam, fias, fiat. Et pl. utinam fiamus, fiatis, fiant. Subjunctivo modo temp. præs. cùm fiam, fias, fiat. Et plura. cùm fiamus, fiatis, fiant. Præterito impef. cùm fierem, fieres, fieret. Et pluraliter cùm fieremus, fieretis, fierent. Præt. perf. cùm factus sim, vel fuerim, factus sis, vel fueris, sit vel fuerit. Et plural. cùm facti simus, vel fuerimus, sitis, vel fueritis, sint, vel fuerint. Præt. plusq. perf. cùm factus essem, vel fuissem, esses, vel fuisses, esset, vel fuisset. Et pl. cùm facti essemus, vel fuissemus, essetis, vel fuissetis, essent, vel fuissent. Fut. cùm factus ero, vel fuero, eris, vel fueris, erit, vel fuerit. Et pl. cùm facti erimus, vel fuerimus, eritis, vel fueritis, erunt, vel fuerint. Infin. modo tempore præsenti, & præterito imperf. fieri. Præt. perfecto, & plusquam perfecto factum esse, vel fuisse. Fut. factum iri, vel faciendum esse. Gerundiis, & Supinis caret. Quot participia trahuntur ab hoc verbo Neutro passivo? Duo. Quæ? Factus, & faciendus. Factus undè formatur? Ab ultimo supino. Quomodo? Factu, additas, fit factus. Faciendus undè formatur? A genitivo participii præsentis. Quomodo? Faciens, facientis, tis in dus, fit faciendus.

 In-

INdicativo modo tempore præsenti, & præt. perf. Memini, meministi, meminit. Et pl. meminimus, meministis, meminerunt, vel meminere. Præt. imperf., & plusquam perfecto memineram, memineras, meminerat. Et plur. memineramus, memineratis, meminerant. Fut. caret, sed pro eo utimur futuro Subjunctivi. Imperativo modo tempore præs. & futuro memento, & pl. mementote. Optat. modo temp. præsenti, & pr. perf. utinam meminerim, memineris, meminerit. Et plur. utinam meminerimus, memineritis, meminerint. Præt. impef. & plusquam perfect. utinam meminissem, meminisses, meminisset. Et plu., utinam meminissemus, meminissetis, meminissent. Futuro caret. Subjunctivo modo temp. præsenti & præt. perf. cùm meminerim, memineris, meminerit. Et plur. cùm meminerimus, memineritis, meminerint. Præt. imperf. & plusquam perfecto cùm meminissem, meminisses, meminisset. Et plur. cùm meminissemus, meminissetis, meminissent. Fut. cùm meminero, memineris, meminerit. Et plur. cùm meminerimus, memineritis, meminerint. Infinitivo modo tempore præsenti, & præter. imperfecto præt. perf. & plusquam perf. meminisse. Futuro caret. Gerundiis, Supinis, & Participiis caret.

INdicativo modo temp. præsenti oporte. Præter. imperf. oportebat. Præt. perf. oportuit. Præt. plusq. perf. oportuerat. Fut oportebit. Imperativo modo tempore præsenti oporteat Optativo modo tempore præsenti, & præterito imperf. utinam oporteret. Præt. perf. utinam oportuerit. Præter. plusq. perf.

perf. utinam oportuisset. Futuro utinam oporteat. Subjunctivo modo tempore præsenti cùm oporteat. Præt. imperf. cùm oporteret. Præt. perf. cùm oportuerit. Præt. plusq. perf. cùm oportuisset. Fut. cùm oportuerit. Infinitivo modo temp. præs. & præt. imperfecto oportere. Præt. perf. & plusq. perf. oportuisse. Cœteris caret.

INdicativi præs. & perf. Odi, *io odio, e odiai*, odisti, odit. Et pl. odimus, odistis, oderunt, vel odere. Præt. imperf. & plusq. perf. Oderam, *io odiavo, e avevo odiato*, oderas, oderat. Et plur. oderamus, oderatis, oderant. Imperat. oderis, *odia tu, e odierai tu*, oderit. Plur. oderimus, oderitis, oderint. Optat. præsens, & perf. utinam oderim, *Dio voglia che io odj, ed abbia odiato.* oderis, &c. Præt. perf. & plusquam perf. utinam odissem, *Dio volesse, che odiassi, e avessi odiato*, odisses, &c. Conjunctivi præs. & imperf. cùm oderim, *conciossiachè io odj, e abbio odiato*, oderis, &c. Pr. imperf. & plusq. perf. cùm odissem, *conciosia che io odiassi, odieresti, e avessi, o averei odiato*, odisses, &c. Futuro cùm odero, *quando io odierò, o averò odiato*, oderis, &c. Infinitivi præsens, & imperfect. perfect. & plusq. perf. odisse, *odiare, e aver odiato.*

De Verbis Anomalis. POSSUM.

Indicativi modi tempus præsens

POssum, potes, potest. Pl. possumus, potestis, possunt. Præt. imperf. poteram, poteras, poterat. Pl. poteramus poteratis, poterant. Præt. perf. potui, potuisti, potuit. Pl. potuimus, potuistis, potuerunt, vel potuere. Pr. plusq. perf. potueram, potueras, po-

tuerat. Pl. potueramus, potueratis, potuerant. Fut. potero, poteris, poterit. Pl. poterimus, poteritis, poterunt. Imperativi præſens fac poſſis. Optativi modi præſens, & imperfectum utinam poſſem, poſſes, poſſet. Pl. utinam poſſemus, poſſetis, poſſent. Perfect. utinam potuerim, potueris, potuerit. Pl. utinam potuerimus, potueritis, potuerint. Præt. pluſq. perf. utinam potuiſſem, potuiſſes, potuiſſet. Plur. utinam potuiſſemus, potuiſſetis, potuiſſent. Futuro utinam poſſim, poſſis, poſſit. Pluraliter utinam poſſimus, poſſitis, poſſint. Conjunctivi præſens, cùm poſſim, poſſis, poſſit. Plur. cùm poſſimus, poſſitis, poſſint. Imperf. cùm poſſem, poſſes, poſſet. Plur. cùm poſſemus, poſſetis, poſſent. Perf. cùm potuerim, potueris, potuerit. P. cùm potuerimus, potueritis, potuerint. Pr. pl. perf. cùm potuiſſem, potuiſſes, potuiſſet. Pl. cùm potuiſſemus, potuiſſetis, potuiſſent. Futuro cùm potuero, potueris, potuerit. Plur. cùm potuerimus, potueritis, potuerint. Infinitivi modi præſens, & imperf. poſſe. Perf. & pl. perf. potuiſſe. Cæteris caret.

MALO Indicativi præſens.

MAlo, mavis, mavult. Plur. malumus, mavultis, malunt. Imperf. malebam, &c. Perfect. malui, &c. Pl. perf. malueram, &c. Imperativi præſens fac malis. Optat. præſens, & imperf. utinam mallem, malles, mallet. Pl. utinam mallemus, malletis, mallent. Perf. utinam maluerim, &c. Pl. perf. utinam maluiſſem, &c. Fut. utinam malim, malis, malit. Pl. utinam malimus, malitis, malint. Conjunctivi præſ. cùm malim, malis, malit. Plur. malimus, malitis, malint.

lint. Imperfecto cùm mallem, malles, mallet. Plural. cùm mallemus, malletis, mallent. Præt. perfecto cùm maluerim, &c. Plusq. perf. cum maluissem, &c. Fut. cùm maluero, malueris, maluerit, &c. Infinitivi præsens, & imperfectum malle. Perf. & plusquam perf. maluisse. Cæteris caret.

VERBUM DEPONENS.

INdicativo modo temp. præsenti Utor, uteris, vel utere, utitur. Plur utimur, utimini, utuntur. Pret. imperf. utebar, utebaris, vel utebare, utebatur. Et plur. utebamur, utebamini, utebantur. Præt. perf. usus sum, vel fui, usus es, vel fuisti, usus est, vel fuit. Plur. usi sumus, vel fuimus, estis, vel fuistis, usi sunt, fuerunt, vel fuere. Præt. plusq. perf. usus eram, vel fueram, eras, vel fueras, erat, vel fuerat. Et plur. usi eramus, vel fueramus, eratis, vel fueratis, erant, vel fuerant. Fut. utar, uteris, vel utere, utetur. Et plur. utemur, utemini, utentur. Imp. modo temp. pres. ad secundam, & tertiam personam, utere, vel utitor, utatur. Et pl. utiminor, utantur. Opt. modo temp. præs. & præt. imp. utinam uterer, uteretis, vel uterere, uteretur. Et pl. uteremur, uteremini, uterentur. Præt. perf. utinam usus sim, vel fuerim, sis, vel fueris, sit, vel fuerit. Et pl. utinam usi simus, vel fuerimus, sitis, vel fueritis, sint, vel fuerint. Præt. plusq. perf. utinam usus essem, vel fuissem, esses, vel fuisses, esset, vel fuisset. Et plur. utinam usi essemus, vel fuissemus, essetis, vel fuissetis, essent, vel fuissent. Fut. utinam utar, utaris, vel utare, utatur. Et pl. utinam utamur, utamini,

utantur. Subjunctivo modo tempore præs. cùm utar, utaris, vel utare, utatur. Et plur. cùm utamur, utamini, utantur. Præterito imperf. cùm uterer, utereris, vel uterere, uteretur. Et pl. cùm uteremur, uteremini, uterentur. Præterito perf. cùm usus sim, vel fuerim, sis, vel fueris, sit, vel fuerit. Et pl. cùm usi simus, vel fuerimus, sitis, vel fueritis, sint, vel fuerint. Præter. plusquam perf. cum usus essem, vel fuissem, esses, vel fuisses, esset, vel fuisset. Et plur. cùm usi essemus, vel fuissemus, essetis, vel fuissetis, essent, vel fuissent. Futuro cùm usus ero, vel fuero, eris, vel fueris, erit, vel fuerit. Et plur. cùm usi erimus, vel fuerimus, eritis, vel fueritis, erunt, vel fuerunt. Infinitivo modo tempore præs. & præterito imperf. uti. Præt. perf. & plusquam perfecto usum esse, vel fuisse. Fut. usurum esse. Quot participia trahuntur ab hoc verbo deponenti? Tria. Quæ? Utens, usus, & usurus, & interdum utendus.

DE VERBIS DEFECTIVIS.

INquam, inquis, inquit. Plur. inquimus, inquitis, inquiunt. Præter. imperf. inquiebat. Perf. inquisti. Fut. inquies, inquiet. Imperativi præsens, inque, vel inquito.

AJo, ais, ait. Plur. ajunt. Imperf. ajebam, ajebas, ajebat. Plur. ajebamus, ajebatis, ajebant. Imperativi præs. ait. Optat. futurum, & præsens. Conjunctivi ajas, ajat. Participium ajens, ajentis.

FOrem, fores, foret, pro essem, esses, &c. Futurum infiniti fore pro futurum esse. Faxo, futurum. Indicativi, pro faciam. Quæso, quæsumus, primam habet personam utriusq; numeri præs. Indicativi. Ave, avete,

avete, avere. Salve, salvete, salvere, secundam personam. Imper. utriusque numeri, & præsens. Infiniti habent. Credo, da, vel dic, secunda est. Imperativi. Infin. tertia persona. Indicativi pro incipit, vel inquit. Ovat tertiam personam habet indicativi, & participium Ovans, o ovantis. Desit, desieri tertiam habet Indicativi, & præsens infiniti. Apocopa Dic, duc, fac, & fer, pro dice, duce, face, & fere. Amasso pro amavero. Prohibesso pro prohibuero, antiqua.

DE PARTICIPIIS.

NOminativo hic, & hæc, & hoc Legens. Genit. hujus legentis. Dat. huic legenti. Acc. hunc, & hanc legentem, & hoc legens. Voc. o legens. Abl. ab hoc, & ab hac, & ab hoc legente. Et plur. Nom. hi, & hæ legentes, & hæc legentia. Genit. horum, & harum, & horum legentium. Dat. his legentibus. Acc. hos, & has legentes, & hæc legentia. Voc. o legentes, & o legentia. Abl. ab his legentibus.

NOminativo lectus, lecta, lectum. Gen. lecti, lectæ, lecti. Dat. lecto, lectæ, lecto. Accus. lectum, lectam, lectum. Voc. o lecte, o lecta, o lectum. Abl. a lecto, a lecta, a lecto. Et pl. Nom. lecti, lectæ, lecta. Gen. loctorum, lectarum, lectorum. Dat. lectis Accus. lectos, lectas lecta. Voc. o lecti, o lectæ, o lecta. Ablat. a lectis.

NOminativo lecturus, lectura, lecturum. Gen. lecturi, lecturæ, lecturi. Dat. lecturo, lecturæ, lecturo. Ac. lecturum, lecturam, lecturum. Voc. o lecture, o lectura, o lecturum. Ablat. a lecturo, a lectura, a lecturo. Et plur. Nom. lecturi, lecturæ, lectura. Gen. lecturorum, lecturarum, lecturorum. Dat. lecturis.

Acc. lecturos, lecturas, lectura. Voc. o lecturi, o lecturæ, o lectura. Abl. a lecturis.

NOminat. legendus, legenda, legendum. Genit. legendi, legendæ, legendi. Dat. legendo, legendæ, legendo. Acc. legendum, legendam, legendum. Voc. o legende, o legenda, o legendum. Abl. a legendo, a legenda, a legendo. Et plur. Nom. legendi, legendæ, legenda. Gen. legendorum, legengendarum, legendorum. Dat. legendis. Acc. legendos, legendas, legenda. Voc. o legendi, o legendæ, o legenda. Ablat. a legendis.

DE PRONOMINIBUS.

NOminat. Ego. Genit. mei. Dat. mihi. Accuſ. me. Abl. a me. Et plur. Nominat. nos. Genit. noſtrum, vel voſtri. Dat. nobis. Accuſ. nos. Abl. a nobis.

NOminat. tu. Genit. tui. Dat. tibi. Accuſ. te. Voc. o tu. Ablat. a te. Et plur. Nomin. vos. Genitivo veſtrum, vel veſtri. Dat. vobis. Acc. vos. Voc. o vos. Abl. a vobis.

GEnit. ſui. Dat. ſibi. Acc. ſe. Ablat. a ſe. Et pl. Gen. ſui. Dat. ſibi. Acc. ſe. Abl. a ſe.

NOminativo ille, illa, illud. Gen. illius. Dativo illi. Accuſ. illum, illam, illud. Ablat. ab illo, ab illa, ab illo. Et plur. Nominat. illi, illæ, illa. Genitivo illorum, illarum, illorum. Dativo illis. Accuſativo illos, illas, illa. Ablativo ab illis.

NOminat. iſte, iſta, iſtud. Genit. iſtius. Dat. iſti. Acc. iſtum, iſtam, iſtud. Abl. ab iſto, ab iſta, ab iſto. Et plur. Nomin. iſti, iſtæ, iſta. Gen. iſtorum

iſta-

istarum, istorum. Dat. istis. Acc. istos, istas, ista. Ablat. ab istis.

NOminat. ipse, ipsa, ipsum. Genit. ipsius. Dat. ipsi. Accus. ipsum, ipsam, ipsum. Alb. ab ipso, ab ipsa, ab ipso. Et plur. Nom. ipsi, ipsæ, ipsa. Gen. ipsorum, ipsarum ipsominum. Dat. ipsis. Accusat. ipsos, ipsas. Abl. ab ipsis.

NOminat. hic, hæc, hoc. Genit. hujus. Dat. huic. Accus. hunc, hanc, hoc. Ablat. ab hoc, ab hac, & ab hoc. Et plur. Nominat. hi, hæ, hæc. Genit. horum, harum, horum. Dat. his. Accusat. hos, has, hæc. Abl. ab his.

NOmin. is, ea, id. Genit. ejus. Dat. ei. Accus. eum, eam, id. Abl. ab eo, ab ea, ab eo. Et pl. Nomin. ii, eæ, ea. Genit. eorum, earum, eorum. Dat. iis, vel eis. Accus. eos, eas, ea. Ablat. ab eis.

NOminat. meus, mea, meum. Genit. mei, meæ, mei. Dat. meo, meæ, meo. Accus. meum, meam, meum. Vocat. o mi, o mea, o meum. Ablat. a meo, a mea, a meo. Et plur. Nomin. mei, meæ, mea. Genit. meorum, mearum, meorum. Dat. meis. Accusat. meos, meas, mea. Vocat. o mi, o meæ, o mea. Ablat. a meis.

NOminat. tuus, tua, tuum. Genit. tui, tuæ, tui. Dat. tuo, tuæ, tuo. Accus. tuum, tuam, tuum. Ablat. a tuo, a tua, a tuo. Et plur. Nomin. tui, tuæ, tua. Gen. tuorum, tuarum, tuorum. Dativo tuis. Acc. tuos, tuas, tua. Abl. a tuis.

NOminativo suus, sua, suum. Genit. sui, suæ, sui. Dat. suo, suæ, suo. Accus. suum, suam, suum. Abl. a suo, a sua, a suo. Et plur. nomin. sui, suæ, sua.

Genitivo ſuorum, ſuarum, ſuorum. Dativo ſuis. Accuſativo ſuos, ſuas ſua. Ablativo a ſuis.

NOminat. noſter, noſtra, noſtrum. Genit. noſtri, noſtræ, noſtri. Dat. noſtro, noſtræ, noſtro. Accuſ. noſtrum, noſtram, noſtrum. Voc. o noſter, o noſtra, o noſtrum. Ablat. a noſtro, noſtra, a noſtro. Et plur. Nom. noſtri, noſtræ, noſtra. Genit. noſtrorum, noſtrarum, noſtrorum. Dat. noſtris. Acc. noſtros, noſtras, noſtra. Vocat. o noſtri, o noſtræ, o noſtra. Ablat. a noſtris.

NOminat. veſter, veſtra, veſtrum. Genit. veſtri, veſtræ, veſtri. Dat. veſtro, veſtræ, veſtro. Accuſat. veſtrum, veſtram, veſtrum Ablat. a veſtro, a veſtra, a veſtro. Et plur. Nominat. veſtri, veſtræ, veſtra. Genit. veſtrorum, veſtrarum, veſtrorum. Dat. veſtis. Accuſ. veſtros, veſtras, veſtra. Ablat. a veſtris.

NOminativo hic, & hæc, & hoc noſtras. Genit. hujus noſtratis. Dat. huic noſtrati. Acc. hunc, & hanc noſtratem, & hoc noſtras. Vocat. o noſtras. Ablat. ab hoc, & ab hac, & ab hoc noſtrate, vel noſtrati. Et plur. Nomin. hi, & hæ noſtrates, & hæc noſtratia. Genit. horum, & harum, & horum noſtratium. Dat. his noſtratibus. Accuſ. hos, & has noſtrates, & hæc noſtratia. Voc. o noſtrates, & o noſtratia. Ablat. ab his noſtratibus.

NOminat. hic, & hæc, & hoc veſtras. Genit. hujus veſtratis. Dat. huic veſtrati. Accuſ. hunc, & hanc veſtratem, & hoc veſtras. Abl. ab hoc, & ab hac, & ab hoc veſtrate, vel veſtrati. Et plur. Nominat. hi, & hæ veſtrates, & hæc veſtratia. Gen. horum

horum, & harum, & horum veſtratium. Dat. his veſtratibus. Acc. hos, & has veſtrates, & hæc veſtratia. Voc. o veſtrates, & o veſtratia. Abl. ab his veſtratibus.

EX DICTIS DIVI BERNARDI.

Si mihi ſint vires, & prædia magna.
Quid inde?
Auri ſi ſpecies, argenti maſſa.
Quid inde?
Si mihi ſint nati de Regia ſtirpe.
Quid inde?
Longus ſervorum mihi ſerviat ordo.
Quid inde?
Si doceam ſocios in qualibet arte.
Quid inde?
Et rota Fortunæ me tollat ad Aſtra.
Quid inde?
Si felix annis regnavero mille.
Quid inde?
Tam citò prætereunt hæc omnia tanta.
Quid inde?
Serviat ergo Deo quiſquam.
Quoniam ſatis inde.

AMicum ne temerè recipito; receptum ne rejicito.
Beneficium accipere eſt libertatem vendere.
Comes facundus in via pro vehiculo eſt.
Deliberandum eſt diu, quod ſtatuendum eſt ſemel.
Eſt formicæ ſua bilis, & capillo eſt ſua umbra.

Feras, non culpes, quod vitari non poteſt.
Homo homini lupus, homo homini Deus.
Jactura nulla major eſt, quàm temporis.
Malus, ubi bonum ſe ſimulat, tunc eſt peſſimus.

VERBA AUREA CATONIS
Ad rectè vivendum.

CUm ergo Cato animadverterem, quam plurimos homines graviter errare in via morum, ſuccurrendum opinioni eorum, & conſulendum fore exiſtimavi maximè, ut gloriosè viverent, & honorem contingerent. Nunc, fili chariſſime, docebo te quo pacto mores tui animi componas. Igitur præcepta mea legito ita, ut intelligas: legere, & non intelligere, negligere eſt.

Itaque Deo ſupplica.
Parentes ama.
Cognatos cole.
Datum ſerva.
Foro te para.
Magiſtrum metue.
Conjugem ama.
Miſerum noli irridere.
Parentes patienter vince.
Minorem te ne contempſeris.
Quod ſatis eſt dormi.
Verecundiam ſerva.
Rem tuam cuſtodi.
Diligentiam adhibe.
Judicio adeſto.
Familiam cura.
Saluta libenter.
Cede locum majori.
Ad prætorium ſtato.
Utere virtute.
Cum bonis ambula.
Ad conſilium ne acceſſeris, antequam voceris.
Beneficii accepti memor eſto.
Pauca in convivio loquere.
Iracundia tempera.
Blandus eſto.
Noli iraſci abs re.
Neminem irriſeris.
Mutuum dato.
Cui des videto.

Ra-

Rarò convivare.
Jusjurandum ſerva.
Vino te tempera.
Pugna pro patria.
Tu te conſule.
Trocho lude.
Aleas fuge.
Bonis benefacito.
Maledicus ne eſto.
Nil arbitrio virium feceris.
Exiſtimationem retine.
Patere legem, quam tu ipſe tuleris.
Nil mentire.
Æquum judica.
Nil temerè credideris.
Meretrices fuge.
Libros lege.
Quod legeris memento.
Liberos erudi.
Neminem temerè judica.
Alienum noli concupiſcere.
Illud ſtude agere, quod bonum eſt.
Libenter ferto amorem.

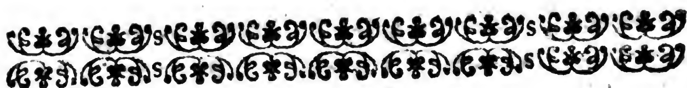
DOCTORATUS INSIGNIA.

In primis capias doctrinæ inſignia librum,
Qui clauſus nutu ſtet, pateatque tuo,
Annulus in digito puri tibi ponitur auri;
Hoc quia ſit pacto partus equeſtris honos.
Stet capiti ſublimis apex, tegmenque verendum,
Ut ſophiæ ſedem digna corona tegat.
Oſcula patronis præſtant quòd mane togati,
Hoc tibi ſeu pacis, ſive clientis habe.
Reſtat ut æternus Genitor tua vota ſecundet,
Atque hæc felici ſidere facta velit.

Gratia, quæ tarda eſt, ingrata eſt gratia, namque
Cùm fieri poterat gratia, grata magis.

Una eſt vivendi, ac moriendi regula certa,
Ut moriare pius, vivere diſce pius.

DI-

DISTICHORUM MORALIUM.

CAP. I.

SI Deus est animus, nobis ut carmina dicunt,
Hic tibi præcipuè sit pura mente colendus.
Plus vigila semper, nec somno deditus esto:
Nam diuturna quies vitiis alimenta ministrat.
Virtutem primam esse puta compescere linguam;
Proximus ille Deo est, qui scit ratione tacere.
Sperne repugnando tibi tu contrarius esse.
Conveniet nulli qui secum dissidet ipse.
Si vitam inspicias hominum, si denique mores,
Cùm culpas alios, nemo sine crimine vivit.
Quæ nocitura tenes, quamvis sint cara relinque;
Utilita opibus præponi tempore debet.
Constans, & lenis, sicut res expostulat, esto.
Temporibus mores sapiens sine crimine mutat.
Nil temerè uxori de servis crede querenti,
Sæpe etenim mulier, quem conjux diligit, odit.
Cùmque moneas aliquem, nec se velit ipse moneri,
Si tibi sit carus, noli desistere cœptis.
Contra verbosos noli contendere verbis,
Sermo datur cunctis, animi sapientia paucis.
Dilige sic alios, ut sis tibi carus amicus:
Sic bonus esto bonis, ne te mala damna sequantur.
Rumores fuge, ne incipias novus auctor haberi,
Nam

Nam nulli tacuisse nocet, nocet esse locutum.
Spem tibi promissi certam promittere noli:
Rara fides ideo est, quia multi multa loquuntur.
Cùm aliquis te laudat, judex, tuus esse memento.
Plus aliis de te, quàm tu tibi credere noli.
Officium alterius multis narrare memento,
Atque aliis cùm tu benefeceris, ipse sileto.
Multorum cùm facta senex, & dicta recenses,
Fac tibi succurrant, juvenis quæ feceris ipse.
Ne cures si quis tacito sermone loquatur,
Conscius ipse sibi, de se putat omnia dici.
Cùm fueris felix, quæ sunt adversa caveto.
Non eodem cursu respondent ultima primis.
Cùm dubia, & fragilis sit nobis vita tributa,
In morte alterius spem tu tibi ponere noli.
Exiguum munus cùm dat tibi pauper amicus,
Accipito placide, & plenè laudare memento.
Infantem nudum cùm te natura crearit,
Paupertatis onus patienter ferre memento.
Ne timeas illam, quæ vitæ est ultima finis;
Qui mortem metuit, quod vivit, perdit idipsum.
Si tibi pro meritis nemo respondet amicus,
Incusare Deum noli; sed te ipse coerce.
Ne tibi quid desit, quæsitis utere parcè:
Utque quod est serves, semper tibi deesse putato.
Quod prestare potes, ne bis promiseris ulli,
Ne sis ventosus; dum vis bonus ipse videri.
Quis simulat verbis, nec corde est fidus amicus.
Tu quoque fac simules: Sic ars deluditur arte.
Noli homines blando nimium sermone probare.
Fistula dulce canit, volucrem dum decipit auceps.

Cum

Cum tibi ſint nati, nec opes, tunc artibus illos
Inſtrue, quò poſſint inopem defendere vitam.
Quod vile eſt, carum, quod carum, vile putato,
Sic tibi nec cupidus, nec avarus habeberis ulli.
Quæ culpare ſoles, ea tu ne feceris ipſe:
Turpe eſt doctori, cùm culpa redarguit ipſum.
Quod juſtum eſt petito, vel quod videatur honeſtum:
Nam ſtultum eſt petere id, quod poſſit jure negari.
Ignotum tibi tu noli præponere notis:
Cognita judicio conſtant, incognita caſu.
Cùm dubia incertis verſetur vita periculis,
Pro lucro tibi pone diem, quocunque laboras.
Vincere cùm poſſis, interdum cede ſodali;
Obſequio quoniam dulces retinentur amici.
Ne dubita, cùm magna petas, impendere parva,
His etenim rebus conjungit gratia caros.
Litem inferre cave, cum quo tibi gratia juncta eſt.
Ira odium generat, concordia nutrit amorem.
Servorum culpis, cùm te dolor urget in iras,
Ipſe tibi moderare, tuis ut parcere poſſis.
Quem ſuperare potes, interdum vince ferendo;
Maxima enim morum eſt ſemper patientia virtus.
Conſerva potius, quæ ſunt jam parta labore:
Cùm labor in damno eſt, creſcit mortalis egeſtas.
Dapſilis interdum notis, & charus amicis
Cum fueris felix, ſemper tibi proximus eſto.

DI-

DISTICORUM MORALIUM.

CAP. II.

TEllluris si fortè velis cognoscere cultus,
Virgilium legito: quod si mage nosse laboras
Herbarum vires, Macer, tibi carmine dicet.
ii Romana cupis, vel Punica noscere bella,
.ucanum quæras, qui Martis prœlia dixit.
ii quid amare libet, vel discere amare legendo,
Nasonem petito. Sin autem cura tibi hæc est,
Jt sapiens vivas, audi, quæ discere possis,
'er quæ semotum vitiis deducitur ævum.
:rgo ades, & quæ sit Sapientia disce legendo.
Si potes, ignotis etiam prodesse memento;
Jtilius Regno est meritis acquirere amicos.
Aitte arcana Dei, Cœlumque inquirere quid sit;
:ùm sis mortalis, quæ sunt mortalia, cura.
.inque metum lethi: nam stultum est tempore in omni
)um mortem metuas, amittere gaudia vitæ.
ratus de re incerta contendere noli;
npedit ira animum, nè possis cernere verum.
ac sumptum propè, cùm res desiderat ipsa; [res.
)andum etenim est aliquid, cùm tempus postulat, aut
)uod nimium est, fugito, parvo gaudere memento;
uta magè est puppis, modico quæ flumine fertur.
)uod pudeat socios, prudens celare memento;
è plures culpent id, quod tibi displicent uni.
'olo putes pravos homines peccata lucrari:
:mporibus peccata latent, sed tempore patent.
orporis exigui vires contemnere noli,

Con-

Consilio pollet, cui vim natura negavit.
Cui scieris non esse parem tibi, tempore cede;
Victorem a victo superari sæpe videmus.
Adversus notum noli contendere verbis,
Lis minimis verbis interdum maxima crescit.
Quid Deus intendat noli perquirere sorte,
Quid statuat de te, sine te deliberat ipse.
Invidiam nimio cultu vitare memento:
Quæ si non lædit, tamen hanc sufferre molestum est.
Esto forti animo, cùm sis damnatus iniquè;
Nemo diù gaudet, qui Judice vincit iniquo.
Litis præteritæ noli maledicta referre;
Post inimicitias iram meminisse malorum est.
Nec te collaudes, nec te culpaveris ipse:
Hoc faciunt stulti, quos gloria vexat inanis.
Utere quæsitis modicè, cùm sumptus abundat;
Labitur exiguo, quod partum est tempore longo.
Insipiens esto, cùm tempus postulat, aut res;
Stultitiam simulare loco prudentia summa est.
Luxuriam fugito, simul & vitare memento
Crimen avaritiæ; nam sunt contraria famæ.
Noli tu quædam referenti credere semper.
Exigua iis tribuenda fides, qui multa loquuntur.
Cùm potus peccas, ignoscere tu tibi noli;
Nam nullum crimen vini est, sed culpa bibentis.
Consilium arcanum tacito committe sodali,
Corporis auxilium Medico committe fideli.
Successus indignos noli ferre molestè:
Indulget fortuna malis, ut lædere possit.
Prospice, qui veniunt, hos casus esse ferendos;
Nam leviùs lædit, quicquid prævidimus ante.

Rebum

Rebus in adverſis animum ſubmittere noli.
Spem retine, ſpes una hominem nec morte relinquit.
Rem, quam tibi noſces aptam, dimittere noli.
Fronte capillata, pòſt eſt occaſio calva.
Quod ſequitur, ſpecta, quodq; imminet, ante videto.
Illum imitare Deum, partem qui ſpectat utramque.
Fortius ut valeas interdum parcior eſto.
Pauca voluptati debentur, plura ſaluti.
Judicium populi nunquam contempſeris unus;
Ne nulli placeas, dum vis contemnere multos.
Sit tibi præcipuè, quòd primum eſt, cura ſalutis.
Tempora ne culpes, cùm ſis tibi cauſa doloris.
Somnia ne cures; nam mens humana quod optat,
Dum vigilat, ſperat, per ſomnum cernit idipſum.

DISTICHORUM MORALIUM.

CAP. III.

HOcquicumque velis carmen cognoſcere, Lector,
Hæc præcepta feres, quæ ſunt gratiſſima vitæ.
Commoda multa feres: ſin autem ſpreveris illam,
Non me ſcriptorem, ſed te neglexeris ipſe.
Inſtrue præceptis animum, nec diſcere ceſſes;
Nam ſine doctrina vita eſt quaſi mortis imago.
Cùm rectè vivas, ne cures verba malorum:
Arbitrii noſtri non eſt quid quiſque loquatur.
Productus teſtis, ſalvo tamen ante pudore,
Quantumcumque potes, celato crimen amici
Sermones blandos, bleſoſque cavere memento.
Simplicitas veri fama eſt; fraus ficta loquendi.
Segnitiem fugito, quæ vitæ ignavia fertur; Nam

Nam cùm animus languet, consumit inertia corpus.
Interpone tuis interdum gaudia curis,
Ut possis animo quemvis sufferre laborem.
Alterius dictum, aut factum ne carpseris unquam;
Exemplo simili ne te derideat alter.
Quod tibi sors dederit tabulis extrema notato:
Augendo serva, ne sis, quem fama loquatur.
Cùm tibi divitiæ superant in fine senectæ,
Munificus facito vivas, non parcus amicis.
Utile consilium dominus ne despice servi,
Nullius sensum, si prodest, tempseris unquam.
Rebus & in censu si non est, quod fuit ante,
Fac vivas contentus eo, quod tempora præbent.
Uxorem fuge ne ducas sub nomine dotis.
Nec retinere velis, si ceperit esse molesta.
Multorum disce exemplo, quæ facta sequaris,
Quæ fugias vita est nobis aliena magistra.
Quod potes, id tentes, operis ne pondere pressus,
Succumbat labor, & frustra tentata relinquas.
Quod nosti factum haud rectè, nolito tacere;
Ne videare malos imitari velle tacendo.
Judicis auxilium sub iniqua lege rogato;
Ipsæ etiam leges cupiunt ut jure regamur.
Quod meritò pateris, patienter ferre memento,
Cùmque reus tibi sis, ipsum te judice damna.
Multa legas facito, perlectis perlege multa,
Nam miranda canunt, sed non credenda Poetæ.
Inter convivas fac sis sermone modestus;
Ne dicare loquax, dum vis urbanus haberi.
Conjugis iratæ nolito verba timere;
Nam struit insidias lacrymis, dum fœmina plorat.

Utere

Utere quæsitis, sed ne videaris abuti:
Quia sua consumunt, cùm deest, aliena sequuntur.
Fac tibi proponas mortem non esse timendam,
Quæ bona si non est, finis tamen illa malorum est.
Uxoris linguam, si frugi est, ferre memento;
Namque malum est nil velle pati, nec posse tacere.
Dilige non ægra charos pietate parentes,
Nec matrem offendas, dum vis bonus esse parenti.

DISTICHORUM MORALIUM.

CAP. IV.

SEcuram quicumque cupis deducere vitam,
Nec vitiis hærere animum, quæ moribus obsunt,
Hæc præcepta tibi semper relegenda memento.
Invenies aliquid tibi, quo te utare magistro.
Despice divitias, si vis animo esse beatus;
Quas qui suscipiunt, mendicant semper avari.
Commoda naturæ nullo tibi tempore deerunt,
Si contentus eo fueris, quod postulat usus.
Cùm sis incautus, nec rem ratione gubernes,
Noli fortunam, quæ non est, dicere cœcam.
Dilige denarium, sed parcè dilige formam,
Quem nemo Sanctus, nec honestus quærit habere.
Cùm fueris locuples, corpus curare memento,
Ægros dives habet nummos, sed non habet ipsum.
Verbera cùm tuleris, discens, aliquandò Magistri,
Fer patris imperium, cùm verbis exit in iram.
Res age, quæ prosunt, rursus vitare memento,
In quibus error inest, nec spes est certa laboris.

Quod

Quod donare potes, gratis concede roganti:
Nam rectè fecisse bonis, in parte lucrorum est.
Quòd tibi suspectum est, confestim discute quid sit;
Namque solent primò, quæ sunt neglecta nocere.
Cùm te detineat Veneris damnosa voluptas,
Indulgere gulæ noli, quæ ventris amica est.
Cùm tibi proponas animalia cuncta timere,
Unum tibi præcipio plus hominem esse timendum.
Cùm tibi prævalidæ fuerint in corpore vires,
Fac sapias animo; poteris sic fortis haberi:
Auxilium a notis petito, si fortè laboras,
Nec quisquam est melior medicus, quàm fidus amicus.
Cùm sis ipse nocens, moritur cur victima pro te?
Stultitia est morte alterius sperare salutem.
Cùm tibi vel socium, vel fidum quæris amicum,
Non tibi fortuna est hominis, sed vita petenda.
Utere quæsitis opibus, fuge nomen avari:
Quid tibi divitiæ prosunt, si pauper abundas?
Si famam servare cupis, dum vivis, honestam,
Fac fugias animo, quæ sunt mala gaudia vitæ.
Cùm sapias animo, noli irridere senectam,
Nam cuicumque seni sensus puerilis inhæret.
Disce aliquid, nam cùm subitò fortuna recedit,
Ars remanet, vitamque hominis non deserit unquam.
Prospicito tecum tacitus quid quisque loquatur;
Sermo hominum mores, & celat, & indicat idem.
Exerce studium, quamvis perceperis artem;
Ut cura ingenium, sic & manus adjuvat usum.
Multum venturi ne cures tempora fati;
Non metuit mortem qui scit contemnere vitam.
Disce, sed a doctis; indoctos ipse doceto;

Pro-

'opaganda etenim rerum eſt doctrina bonarum.
oc bibe, quod poſſis, ſi tu vis vivere ſanus;
:orbi namque mali cauſa eſt quandoque voluptas.
ıudaris quodcumque palam, quodumque probaris,
oc cave ne rurſus levitatis crimine damnes.
:anquillis rebus, quæ ſunt adverſa caveto,
urſus in adverſis melius ſperare memento.
iſcere ne ceſſes: curâ ſapientia creſcit,
ıra datur longo prudentia temporis uſu.
.rcè laudato, nam quem tu ſæpe probaris,
na dies qualis fuerit monſtrabit amicus.
e pudeat, quæ neſcieris, te velle doceri;
ire aliquid laus eſt, turpe eſt nil diſcere velle.
ım Venere, & Baccho lis eſt, ſed juncta voluptas.
uod blandum eſt animo complectere, ſed fuge lites.
emiſſos animo, & tacitos vitare memento;
uà flumen placidum eſt, forſan latet altiùs unda.
ım tibi diſpliceat rerum fortuna tuarum,
lterius ſpecta, quo ſit diſcrimine pejor.
uod potes id tenta, nam littus carpere remis
tus eſt multò, quàm velum tendere in altum.
ɔntra hominem juſtum pravè contendere noli;
mper enim Deus injuſtas ulciſcitur iras.
'eptis opibus noli mœrere dolendo,
d gaude potius, tibi cum contingat habere.
t jactura gravis, quæ ſunt, amittere damnis;
ınt quædam, quæ ferre decet patienter amice.
:mpora longa tibi noli promittere vitæ;
uòcunq; ingrederis, ſequitur mors corpus, ut umbra.
ıure Deum placa, vitulus ſine creſcat aratro,
e credas placare Deum, dum cæde litatur.

Cede

Cede locum læsus fortunæ, cede potenti.
Lædere qui potuit prodesse aliquandò valebit.
Cùm quid peccasti, castiga te ipse subindè.
Vulnera dum sanas, dolor est medicina doloris.
Damnaris unquam post longum tempus amicum:
Mutavit mores, sed pignora prima memento.
Gratior officiis, quò sis mage charior, esto;
Ne nomen subeas, quod dicitur offici perdi.
Suspectus caveas, ne sis miser omnibus horis,
Nam timidis, & suspectis aptissima mors est.
Cùm servos fueris proprios mercatus in usus,
Ut famulos dicas, homines tamen esse memento.
Quàm primùm rapienda tibi est occasio prima;
Ne rursus quæras quæ jam neglexeris antè.
Morte repentina noli gaudere malorum;
Felices obeunt, quorum sine crimine vita est.
Cùm tibi sit conjux, nec res, sed fama laboret,
Vitandum ducas inimicum nomen amici.
Cùm tibi contigerit studio cognoscere multa,
Fac discas multa, & vites nil velle doceri.
Miraris verbis nudis me scribere versus?
Hos brevitas sensus fecit conjungere binos.

DE

MElius eſt nomen bonum, quàm divitiæ multæ.
Quaſi per riſum ſtultus operatur ſcelus.
ui ſectatur otium in egeſtate erit.
nicuique mandavit Deus de proximo ſuo.
ui tetigerit picem inquinabitur ab ea.
oli diligere ſomnum, ne te egeſtas opprimat.
gilate, quia neſcitis diem, neque horam.
l non occidat ſuper iracundiam veſtram.
uia parcè ſeminat, parcè & metet.
e homini, per quem ſcandalum venit.
vis ad vitam ingredi, ſerva mandata.
on poteſtis Deo ſervire, & Mammonæ.
i eſt theſaurus tuus, ibi eſt & cor tuum.
multiloquio non deerit peccatum.
on coronabitur niſi qui legitimè certaverit.
pientia hujus mundi ſtultitia eſt apud Deum.
oleſcens juxta viam ſuam, etiam cùm ſenuerit,
non recedet ab ea.

DE CALENDIS.

Primum quemque diem Menſis dixere Calendæ,
Quintus dat Nonas, decimus dat tertius Idus,
Octobris verò Maji, Mavo tis, Juli
Septima lux Nonas, Idus quindena reportat.

Aprilis, Junius, Septemque, Novemque tricenos.
Uno plus reliqui, viginti Februus octo.
At ſi Biſextus fuerit, ſuperadditur unus,
Et tunc bis ſexto Martis, conſcribere Calendas.

DE TEMPORE.

Nec quæ præteriit, curſu revocabitur una,
Nec quæ præteriit, hora redire poteſt.
Utendum eſt ætate, cito pede labitur ætas.
Nec bona tam ſequitur, quàm bona prima fuit.
Ovid.

DE OCIO.

Ocia ſi tollas, periere Cupidinis arcus,
Contemptæque jacent, & ſine luce faces.
Ovid.

Al 1 di Gennajo cal. Jan.
2 Quarto non. Jan.
3 Tertio non. Jan.
4 Pridie non. Jan.
5 Nonis Jan.
6 Octavo idus Jan.
7 Septimo idus Jan.
8 Sexto idus Jan.
9 Quinto idus Jan.
10 Quarto idus Jan.
11 Tertio idus Jan.
12 Pridie idus Jan.
13 Idibus Jan.
14 Decimonon. c. Feb.
15 Decimooct. c. Feb.
16 Decimosept. c. Feb.
17 Decimos. c. Feb.
18 Decimoqui. c. Feb.
19 Decimoqua. c. Feb.
20 Decimot. c. Feb.
21 Duodecimo c. Feb.
22 Undec. c. Feb.
23 Decimo c. Feb.
24 Nono cal. Feb.
5 Octavo c. Feb.
6 Septimo c. Feb.
7 Sexto c. Feb.
8 Quinto cal. Feb.
9 Quarto c. Feb.
0 Tertio c. Feb.
1 Pridie c. Feb.

Al 1 di Febbrajo c. Feb.
2 Quarto non. Feb.
3 Tertio non. Feb.
4 Pridie non. Feb.
5 Nonis Feb.
6 Octavo idus Feb.
7 Septimo idus Feb.
8 Sexto idus Feb.
9 Quinto idus Feb.
10 Quarto idus Feb.
11 Tertio idus Feb.
12 Pridie idus Feb.
13 Idibus Feb.
14 Decimosex. c. Mar.
15 Decimoqui. c. Mar.
16 Decimoqu. c. Mar.
17 Decimoter. c. Mar.
18 Duodecimo c. Mar.
19 Undec. c. Mar.
20 Decimo cal. Mar.
21 Nono c. Mar.
22 Octovo c. Mar.
23 Septimo c. Mar.
24 Sexto c. Mart.
25 Quinto c. Mart.
26 Quarto c. Mart.
27 Tertio c. Mart.
28 Pridie c. Mart.

Nel Bisesto a 24, e 25.
Sext. cal. Martii.

Al

Al 1 di Marzo cal. Martii.
2 Sexto nonas Martii.
3 Quinto non. Mart.
4 Quarto non. Mart.
5 Tertio non. Mart.
6 Pridie non. Mart.
7 Nonis Mart.
8 Octavo idus Mart.
9 Septimo idus Mart.
10 Sexto idus Mart.
11 Quito idus Mart.
12 Quarto idus Mart.
13 Tertio idus Mart.
14 Pridie idus Mart.
15 Idibus Mart.
16 Decimosept. cal. Apr.
17 Decimosex. cal. Apr.
18 Decimoquin. cal. Apr.
19 Decimoquar. cal. Apr.
20 Decimoter. cal. Apr.
21 Duodecimo cal. Apr.
22 Undec. cal. Apr.
23 Decimo cal. Apr.
24 Nono c. Apr.
25 Octavo ca. Apr.
26 Septimo c. Apr.
27 Sexto c. Apr.
28 Quinto c. Apr.
29 Quarto c. Apr.
30 Tertio cal. Apr.
31 Prid. c. Apr.

Al 1 di Aprile. cal. Aprilis
2 Quarto nonas Apr.
3 Tertio non. Apr.
4 Pridie non. Apr.
5 Nonis Apr.
6 Octavo idus Apr.
7 Sept. idus Apr.
8 Sexto idus Apr.
9 Quinto idus Ap.
10 Quarto idus Ap.
11 Tertio idus Apr.
12 Pridie idus Apr.
13 Idibus Apr.
14 Decimoct. cal. Maji.
15 Decimosept. c. Maji.
16 Decimosext. c. Maji.
17 Decimoquin. c. Maji.
18 Decimoquar. c. Maji
19 Decimot. c. Maji.
20 Duodec. c. Maji.
21 Undec. c. Maji.
22 Decimo c. Maji.
23 Nono cal. Maji.
24 Octavo c. Maji.
25 Septimo c. Maji.
26 Sexto c. Maji.
27 Quinto c. Maji.
28 Quarto c. Maji.
29 Tertio c. Maji.
30 Pridie c. Maji.

Al

Al 1 di Maggio cal. Maji.
2 Sexto nonas Maji.
3 Quinto non. Maji.
4 Quarto non. Maji.
5 Tertio non. Maji.
6 Pridie non. Maji.
7 Nonis Maji.
8 Octavo idus Maji.
9 Septimo idus Maji.
10 Sexto idus Maji.
11 Quinto idus Maji.
12 Quarto idus Maji.
13 Tertio idus Maji.
14 Pridie idus Maji.
15 Idibus Maji.
16 Decimoſept. c. Jun.
17 Decimoſexto c. Jun.
18 Decimoqui. c. Jun.
19 Decimoq. c. Jun.
20 Decimot. c. Jun.
21 Duodecimo c. Jun.
22 Undec. c. Jun.
23 Decimo c. Jun.
24 Nono c. Jun.
25 Octavo c. Jun.
26 Septimo c. Jun.
27 Sexto c. Jun.
28 Quinto c. Jun.
29 Quarto c. Jun.
30 Tertio c. Jun.
31 Pridie c. Junii.

Al 1 di Giugno c. Junii.
2 Quarto non. Junii.
3 Tertio non. Junii.
4 Pridie non. Junii.
5 Nonis Jun.
6 Octova idus Jun.
7 Septimo idus Jun.
8 Sexto idus Jun.
9 Quinto idus Jun.
10 Quarto idus Jun.
11 Tertio idus Jun.
12 Pridie idus Jun.
13 Idibus Junii.
14 Decimoct. c. Julii.
15 Decimoſept. c. Jul.
16 Decimoſext. c. Jul.
17 Decimoqui. c. Jul.
18 Decimoq. c. Jul.
19 Decimot. c. Jul.
20 Duodec. c. Jul.
21 Undec. c. Julii.
22 Decimo c. Julii.
23 Nono c. Julii.
24 Octavo cal. Julii.
25 Septimo c. Julii.
26 Sexto c. Julii.
27 Quinto c. Julii.
28 Quarto c. Julii.
29 Tertio c. Jul.
30 Pridie c. Jul.

Al

Al 1 di Luglio cal. Julii.
2 Sexto nonas Julii.
3 Quinto non. Julii.
4 Quarto non. Julii.
5 Tertio non. Julii.
6 Pridie non. Julii
7 Nonis Julii.
8 Octavo idus Julii.
9 Septimo idus Julii.
10 Sexto idus Julii.
11 Quinto idus Julii.
12 Quarto idus Julii.
13 Tertio idus Julii.
14 Pridie idus Julii.
15 Idibus Julii.
16 Decimoſept. c. Aug.
17 Decimoſexto c. Aug.
18 Decimoqui. c. Aug.
19 Decimoq. c. Aug.
20 Decimot. c. Aug.
21 Duodecimo c. Aug.
22 Undec. c. Aug.
23 Decimo c. Aug.
24 Nono c. Aug.
25 Octavo c. Aug.
26 Septimo c. Aug.
27 Sexto c. Aug.
28 Quinto c. Aug.
29 Quarto c. Aug.
30 Tertio c. Aug.
31 Pridie c. Aug.

Al 1 di Agoſto c. Aug.
2 Quarto non. Aug.
3 Tertio non. Aug.
4 Pridie non. Aug.
5 Nonis Aug.
6 Octova idus Aug.
7 Septimo idus Aug.
8 Sexto idus Aug.
9 Quinto idus Aug.
10 Quarto idus Aug.
11 Tertio idus Aug.
12 Pridie idus Aug.
13 Idibus Aug.
14 Decimonon. c. Sept.
15 Decimoct. c. Sept.
16 Decimoſept. c. Sept.
17 Decimoſext. c. Sept.
18 Decimoqui. c. Sept.
19 Decimoq. c. Sept.
20 Decimot. c. Sept.
21 Duodec. c. Sept.
22 Undec. c. Sept.
23 Decimo c. Sept.
24 Nono c. Sept.
25 Octavo cal. Sept.
26 Septimo c. Sept.
27 Sexto c. Sept.
28 Quinto c. Sept.
29 Quarto c. Sept.
30 Tertio c. Sept.
31 Pridie c. Sept.

Al 1 di Settemb. cal.Sept.
2 Quarto nonas Sept.
3 Tertio non. Sept.
4 Pridie non. Sept.
5 Nonis Sept.
6 Octavo idus Sept.
7 Sept. idus Sept.
8 Sexto idus Sept.
9 Quinto idus Sept.
10 Quarto idus Sept.
11 Tertio idus Sept.
12 Pridie idus Sept.
13 Idibus Sept.
14 Decimoct. cal. Oct.
15 Decimoſept. c. Oct.
16 Decimoſext. c. Oct.
17 Decimoquin. c. Oct.
18 Decimoquar. ç. Oct.
19 Decimot. c. Oct.
20 Duodec. c. Oct.
21 Undec. c. Oct.
22 Decimo c. Oct.
23 Nono cal. Oct.
24 Octavo c. Oct.
25 Septimo c. Oct.
26 Sexto c. Oct.
27 Quinto c. Oct.
28 Quarto c. Oct.
29 Tertio c. Oct.
30 Pridie c. Oct.

Al 1 di Ottobre cal. Oct.
2 Sexto nonas Octob.
3 Quinto non. Oct.
4 Quarto non. Octob.
5 Tertio non. Octob.
6 Pridie non. Oct.
7 Nonis Oct.
8 Octavo idus Oct.
9 Septimo idus Oct.
10 Sexto idus Oct.
11 Quito idus Oct.
12 Quarto idus Oct.
13 Tertio idus Oct.
14 Pridie idus Oct.
15 Idibus Oct.
16 Decimoſept. c.Nov.
17 Decimoſex. cal.Nov.
18 Decimoquin. c. Nov.
19 Decimoquar. c. Nov.
20 Decimoter. cal. Nov.
21 Duodecimo cal. Nov.
22 Undec. cal. Nov.
23 Decimo cal. Nov.
24 Nono c. Nov.
25 Octavo cal. Nov.
26 Septimo c. Nov.
27 Sexto c. Nov.
28 Quinto c. Nov.
29 Quarto c. Nov.
30 Tertio cal. Nov.
31 Prid. c. Nov.

Al

Al 1 di Novemb. c. Nov.
2 Quarto non. Nov.
3 Tertio non. Nov.
4 Pridie non. Nov.
5 Nonis Nov.
6 Octavo idus Nov.
7 Septimo idus Nov.
8 Sexto idus Nov.
9 Quinto idus Nov.
10 Quarto idus Nov.
11 Tertio idus Nov.
12 Pridie idus Nov.
13 Idibus Nov.
14 Decimoct. c. Dec.
15 Decimoſept. c. Dec.
16 Decimoſ. c. Dec.
17 Decimoqui. c. Dec.
18 Decimoqua. c. Dec.
19 Decimot. c. Dec.
20 Duodecimo c. Dec.
21 Undec. c. Dec.
22 Decimo c. Dec.
23 Nono cal. Dec.
24 Octavo c. Dec.
25 Septimo c. Dec.
26 Sexto c. Dec.
27 Quinto c. Dec.
28 Quarto cal. Dec.
29 Tertio c. Dec.
30 Pridie c. Dec.

Al 1 di Dicembr. c. Dec.
2 Quarto non. Dec.
3 Tertio non. Dec.
4 Pridie non. Dec.
5 Nonis Dec.
6 Octavo idus Dec.
7 Septimo idus Dec.
8 Sexto idus Dec.
9 Quinto idus Dec.
10 Quarto idus Dec.
11 Tertio idus Dec.
12 Pridie idus Dec.
13 Idibus Dec.
14 Decimonon. c. Jan.
15 Decimoct. c. Jan.
16 Decimoſept. c. Jan.
17 Decimoſex. c. Jan.
18 Decimoqui. c. Jan.
19 Decimoqu. c. Jan.
20 Decimoter. c. Jan.
21 Duodecimo c. Jan.
22 Undec. c. Jan.
23 Decimo cal. Jan.
24 Nono c. Jan.
25 Octavo c. Jan.
26 Septimo c. Jan.
27 Sexto c. Jan.
28 Quinto c. Jan.
29 Quarto c. Jan.
30 Tertio c. Jan.
31 Pridie c. Jan.

FINIS.